Nr. 315. NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM. Kraków, Poniedziałek 4 Sierpnia 1919. Rok XXXVIII.

„Nowa Reforma" wychodzi codziennie rano, w poniedziałki po południu.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	120 kor. — h.	60 kor. — h.	30 kor. — h.	10 kor. — h.
z odnoszeniem do domu	144 „ — „	72 „ — „	36 „ — „	12 „ — „
W Polsce:				
z jednorazową przesyłką poczt.	144 „ — „	72 „ — „	36 „ — „	12 „ — „
z dwurazową	156 „ — „	78 „ — „	39 „ — „	13 „ — „
W państwie niemieckiem	156 „ — „	78 „ — „	39 „ — „	13 „ — „
W innych państwach	168 „ — „	84 „ — „	42 „ — „	14 „ — „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty), uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „N. Reformy" w Krakowie.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3. Telefon Redakcyi 41. Administracyi 241. Dla rozmów zamiejscowych 1572.
Nr. rach. pocz. Kasy oszczędności 140.956.
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 50 h.: w Biurze dzienników S. Sokołowskiego, ulica Trzeciego Maja l. 5 i w Biurze Płohna, ulica Karola Ludwika 9.
Cena numeru 30 hal.

NOWA REFORMA

Prenumeratę przyjmują:

Zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracya „Nowej Reformy". — Główna trafika w Rynku — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hapczyca ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: We Lwowie Biuro dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 21; S. Sokołowski, ul. Trzeciego Maja 5. W Jarosławiu J. Soczyńska. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolgend Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu. — R. Mosse, (także w Warszawie, Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek, Wollzeile).

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem za raz K 1·—. Do numeru niedzielnego i świątecznego o 50 procent drożej. — Nadesłane po K 3 — od wiersza. — Głosy publiczne po 5 K od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, ako nbinowany, pierwszy raz K 2·—. Załączniki do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 K od 100 egzempl. dla zamiejscowych, a 1 K od 100 egzempl. dla miejscowych prenumeratorów.

Nowy minister skarbu.

Kraków, 3 sierpnia.

Leon Biliński przyjął ofiarowaną mu tekę skarbu. Nie prosił o nią. Jego o jej przyjęcie proszono. Skoro w swoim czasie nie wahał się ofiarować swego współpracownictwa rządowi Moraczewskiego, tem mniej mógł odmówić teraz przyjęcia tego wysokiego, a tak niezmiernie trudnego urzędu.

Całych ośm miesięcy eksperymentowały nieodpowiedzialnie i partackie dłonie nad noworodkiem polskiego skarbu. Zdrowiu jego i prawidłowemu rozwojowi w przyszłości wyrządzono już mnóstwo szkód, które długo na nim zaciążą. Niezmiernie ciężki okres niemowlęctwa naszego skarbu zostawi ślady na całej jego młodości. W najważniejszym okresie likwidacyi zmarnowano miliardowe wartości z powodu ignorancyi stosunków, nieznajomości rzeczy, beznadziejnego dyletantyzmu i lekkomyślności. W poszukiwaniu syntezy między sprawą znoszącej waluty a interesami rozmaitych warszawskich sfer bankowych duszono przez ośm miesięcy znak pieniężny połowy państwa — nieszczęsną koronę małopolską. Doszło do tego, że minister skarbu sam zapowiadał przed czterema miesiącami, że ta korona spadnie do 5 centimów. Niebywały minister skarbu już poszedł, a skazana przezeń na zagładę korona jeszcze na szczęście nie spełnia jego przepowiedni. Ale co złego porobiono, co stracono i zmarnowano, to już zostało. Biliński zastaje teren swej działalności nie pusty, ale zasypany gruzami niedojrzałych pomysłów, porozpoczynanych zamiarów. O piekle powiada się, że jest brukowane dobremi chęciami. Cóż powiedzieć o naszych finansach państwowych, w których nawet dobrych chęci było dotąd tak mało!

Wszystko potrzeba zacząć od nowa, wprzód z trudem uprzątnąwszy rumowiska. Stworzyliśmy ogromną stosunkowo armię, nie uczyniwszy nic, aby dla życia państwa i jego tak kosztownych jak wielka armia organów stworzyć gospodarczo rozumne jakiekolwiek podstawy. Dość powiedzieć, że ogromna część państwa — całe Królestwo Polskie nie tylko starych przedwojennych, ale wogóle żadnych podatków nie płaci. Bo jeżeli podatek od zysków wojennych wynosi za sześć miesięcy aż — pięćdziesiąt milionów marek, to lepiej zapomnieć o nim.

W polityce celnej anarchia nieopisana. Pięć taryf, a nad nimi niczem nieposkromiona dowolność administracyi. Zaczynamy od protekcyonizmu skrajnego w czasie, kiedy nie posiadamy waluty, kiedy przemysł w ruinie i letargu, kiedy stosunki na targu pracy zbliżyły się już o włos tylko do ideałów bolszewickich. Kogo i przed czem ten protekcyonizm osłania! Nikt nie wie dokładnie, ile posiadamy koron. Wszyscy wiemy jednak, że jest ich dużo, że wskutek niestemplowania równoczesnego z innemi państwami sukcesyjnemi napłynęło ich do nas jeszcze więcej. Wszystko te papiery są długiem państwa. Zdawałoby się, że najprostszą radą w takiem położeniu byłoby pozbywanie się tych koron, więc kupowanie i jeszcze raz kupowanie. Bo przecie wszelki towar jest lepszy niż papierowa bezdenna korona, która obarcza państwo. Tymczasem granice zamknięto jak najszczelniej, zatrzymując ten nadmiar koron, nie dopuszczając towarów.

W którąkolwiek stronę spojrzy minister Biliński, wszędzie ujrzy przed sobą problemy niezmiernie ważne i nie mniej trudne. Ostatecznie świadomość, że posiada on dzisiaj najwyższe kwalifikacye w Polsce do podjęcia tych problemów utorowała sobie drogę po przez cały odmęt uprzedzeń i zaciekłości partyjnej. Ale byłoby ciężkim błędem wyobrażać sobie, że kwalifikacye Bilińskiego wystarczą do robienia cudów. Z próżnego także i Biliński nie naleje. Maximum tego, co dać może wysoka fachowość tego męża stanu, to f u n d a m e n t p o d j a k i ś r o z u m n y p r o g r a m, to wytknięcie l i n i j k i e r u n k o w y c h, zgodnych z rozumem i prawami życia gospodarczego. Ale i ten cel potrafi on osiągnąć tylko pod warunkiem, że działalność jego rozwijać się będzie w atmosferze lojalnego i rozumnego współdziałania wszystkich powołanych czynników, więc przedewszystkiem Sejmu i funkcyonaryuszy państwowych, w ostatniej zaś instancyi samego społeczeństwa. Albowiem nie można zbyt często powtarzać tej banalnej prawdy, że życie gospodarcze stwarzają sobie same społeczeństwa pracą i zapobiegliwością własną, a nie ministrowie. Takiego geniusza finansowego, któryby potrafił wzbogacić społeczeństwo odwykłe od pracy lub nie włożone do niej, jeszcze nigdy nie było. Takim też z pewnością także i Biliński nie będzie.

Po upadku bolszewików węgierskich

Motywy ustąpienia komunistów z Budapesztu.

Wiedeń, 3 sierpnia. (PAT). »Arbeiter Ztg« donosi z Budapesztu:

Wczoraj rano odbyło się w Budapeszcie posiedzenie zarządu partyi komunistycznej, poczem w południe odbyło się zgromadzenie centralnej rady, do której należy 500 członków. Przemawiał R o n a y, który oświadczył, że **nie ziściły się trzy rzeczy, a mianowicie: rewolucya światowa,. wojskowa pomoc Rosyi, oraz ofiarność węgierskiego proletaryatu. Nie pozostaje więc nic innego, jak ustąpić.** B e l a K h u n ze łzami w oczach wygłosił krótkie przemówienie, w którem powiedział, że położenie jest beznadziejne i nie pozostało nic innego, jak ustąpić.

Pułkownik R o m a n e l l i wydał odezwę, w której wzywał ludność, aby zachowywała się spokojnie i słuchała zarządzeń nowego rządu, oraz zapowiada, że będzie się starał o zniesienie blokady Węgier.

Pogłoska o ucieczce Beli Khuna do Wiednia.

Wiedeń, 3 sierpnia. (Tel. pryw.) Dziś popołudniu obiegała w mieście pogłoska, że Bela Khun przyjechał do Wiednia w towarzystwie kilku innych komisarzy ludowych. Wieczorne pisma pogłoskę tę zanotowały, utrzymując, że rząd niemieckiej Austryi udzieli schronienia Beli Khunowi i jego towarzyszom. Korespondent wasz zwrócił się z zapytaniem do policyi wiedeńskiej, czy pogłoska o przyjeździe Beli Khuna polega na prawdzie. Policya pogłosce tej zaprzeczyła, podając, iż możliwem jest, że Bela Khun w dniach najbliższych do Wiednia przyjedzie.

Bela Khun internowany w Austryi.

»Neues Wiener Abendblatt« donosi, że **Bela Khun wyjechał w nocy** specyalnym pociągiem **do Bruku nad Litawą** i przybył tam o godzinie 8 rano. Tu zatrzymały go władze i nie pozwoliły mu dalej jechać. Pozwolono mu natomiast zatelegrafować do Wiednia. Prezydent **Seitz zgodził się na pobyt Beli Khuna w Austryi niemieckiej** pod warunkiem, jeżeli zgodzi się **na internowanie.**

Bela Khun zgodził się na to. Pociąg specyalny z Belą Khunem i z kilku jego towarzyszami z dworca kolejowego odwiózł do dyrekcyi policyi, gdzie nastąpiło natychmiast przesłuchanie. **Bela Khun będzie internowany w Dresendorf.**

Koniec węgierskiego „czerwonego kata".

Wiedeń, 3 sierpnia. (Tel. pryw.) Z Wiener Neustadt donoszą, że nad brzegiem rzeki Litawy, obok Wiener Neustadt znaleziono zwłoki młodego mężczyzny, którego władze rozpoznały, jako zwłoki byłego węgierskiego komisarza ludowego **Tibora Samueli'ego.** Samueli uciekł z Budapesztu do Wiednia, po drodze popełnił jednak samobójstwo.

Tibor Samueli był typowym przedstawicielem rządu bolszewickiego. **Lud nazywał go „czerwonym katem".** Kroczył on po trupach w dosłownem znaczeniu tego słowa. Gdziekolwiek przybył wydawał bezlitośnie wyroki śmierci, które wykonywać kazał w swojej obecności. Samueli był w przeciwieństwie do Beli Khuna człowiekiem o gładkich formach i na pozór bardzo uprzejmy. Ubierał się nader strannie. Początkowo był dziennikarzem, porzucił jednak ten zawód z powodu braku zdolności. Nie był też czynnym w ruchu socyalistycznym. Do historyi Węgier wstąpił jako człowiek zupełnie nieznany. Bela Khuna poznał Samueliego w Rosyi podczas niewoli rosyjskiej, gdzie wraz z Leninem i Trockim opracowywali wspólnie plan wywołania rewolucyi na Węgrzech.

Nowy gabinet węgierski.

Budapeszt, 3 sierpnia. Doniesienie wiedeńskiego Biura korespondencyjnego. Po upadku rządu sowietów na posiedzeniu centralnej Rady robotniczej utworzony został następujący gabinet węgierski:

Prezydent gabinetu: **Juliusz Pajdl**
Sprawy wewnętrzne: **Karol Payer**
Wojna: **Józef Houbrich**
Sprawy zagraniczne: **Piotr Agoston**
Oświata: **Aleksander Garbai**
Sprawiedliwość: **Ernest Garamy**
Rolnictwo: **Józef Takacz**
Skarb: **Józef Miakits**
Handel i przemysł: **Antoni Dowcsak**
Aprowizacya: **Franciszek Knittelhofer**
Minister dla narodowości: **Wiktor Knaller.**

Nowy rząd wydał proklamacyę, w której oświadcza, że uważa za pierwsze swoje zadanie utrzymanie spokoju publicznego i wdrożenie rokowań z koalicyą.

Program nowego rządu.

Wiedeń, 3 sierpnia. (PAT) Biuro Kor. donosi z Budapesztu: Minister spraw zagranicznych, Agoston oświadczył wobec przedstawicieli prasy zagranicznej: Wytyczną naszej polityki zagranicznej jest nasze oświadczenie, że życzymy sobie bezwarunkowo pokoju. **Z systemu Rad przechodzimy do systemu demokratycznego.** Wobec ententy obowiązujemy się opracować nową konstytucyę i zwołać **zgromadzenie konstytucyjne.** Wydamy amnestyę dla politycznie skazanych. Nowy rząd stoi **na stanowisku socyalizacyi,** lecz **rozmiary tej socyalizacyi wyznaczy zgromadzenie konstytucyjne.**

Entuzyazm w Budapeszcie.

Wiedeń, 3 sierpnia. (Tel. pryw.). Z Budapesztu donoszą: Wbrew przewidywaniom pesymistów, rządy komunistów upadły bezpowrotnie. **W Budapeszcie i na prowincyi panuje wszędzie entuzyazm.** Kupcy otworzyli sklepy, banki zaczęły normalne urzędowanie. Ruch na ulicach Budapesztu wzmaga się z każdą godziną. Sfery, zbliżone do obecnego rządu węgierskiego, utrzymują, że już **w najbliższej godzinie nastąpi zawieszenie broni z Rumunami** z powodu energicznej akcyi misyj państw koalicyjnych w Wiedniu. Po upływie dwóch lub trzech tygodni wezwie koalicya rząd węgierski do wysłania swoich przedstawicieli do Paryża.

»Neues Wiener Tagblatt« donosi z Budapesztu, że w mieście panuje spokój. Nowy gabinet socyalistyczny obradował przez całą noc do rana. Domy przystrojono chorągwiami węgierskiemi, czerwono-biało-zielonemi.

Położenie w Budapeszcie.

Praga, 2 sierpnia. (PAT) Czeskie biuro prasowe donosi: W Budapeszcie ogłoszono **sądy doraźne.** Po g. wpół do 9-ej wieczorem publiczności nie wolno wychodzić z mieszkań. Po ulicach krążą silne patrole. Z frontu wracają do miasta większe oddziały wojsk. Nowy minister wojny powołał do Budapesztu kilka batalionów gwardyi, celem ochrony przed ewentualnymi atakami bolszewickiemi. Sklepy mają być wnet otwarte. Gdy nadejdzie papier, zaczną wychodzić dzienniki, zawieszone poprzednio.

Nowy rząd przyjmuje warunki koalicyi.

Wiedeń, 3 sierpnia. (PAT). Wiedeńskie biuro korespondencyjne donosi iskrowo z Budapesztu: Komendant włoskiej misyi wojskowej w Budapeszcie, pułkownik R o m a n e l l i, telegrafował dziś do francuskiego prezydenta ministrów, C l e m e n c e a u, co następuje: Rząd Rad ustąpił. **Utworzył się nowy rząd, który oświadczył, że przyjmuje propozycye państw sprzymierzonych, ułożone w dniu 25 czerwca przez ks. Borghese i pułkownika Cunninghama.** Nowy rząd prosił mnie, jako jedynego przedstawiciela państw sprzymierzonych, abym zaproponował armiom, operującym przeciw Węgrom, zawieszenie broni.

Rokowania z koalicyą.

Praga, 3 sierpnia. (PAT) Czeskie biuro prasowe donosi z Budapesztu: **Prezydent budapeszteńskiej rady robotników i żołnierzy Weltner,** przybył dziś automobilem **do Wiednia, by konferować z zastępcami ententy.** W rozmowie z dziennikarzami oświadczył, że celem jego przybycia jest zabezpieczenie obecnego przewrotu na Węgrzech i spowodowanie ententy do zniesienia blokady Węgier. Nowy rząd jest prowizoryczny i ma przygotować rokowania pokojowe. Weltner po przybyciu do Wiednia udał się do posła Boehma i odbył z nim dłuższą konferencyę. Udał się także do pułkownika **Cuninghama.** W rozmowie z przedstawicielem Anglii oświadczył Weltner, **że nowy gabinet ma za zadanie przywrócenie ładu i przeprowadzenie przewrotu bez rozlewu krwi.** Teraz jednak po obaleniu rządów bolszewickich powinien także, zdaniem Weltnera, ustąpić przeciwrewolucyjny rząd szegedyński. Dalej zawiadomił Weltner, że prawie wszyscy żołnierze z t. zw. pułku Lenina odeszli z Budapesztu.

Rozkład armii węgierskiej.

Wiedeń, 3 sierpnia. (Tel. pryw.). »Republik« donosi z Genewy: Havas donosi z frontu rumuńskiego, że **armia czerwona jest w stanie zupełnego rozkładu.** Wojska węgierskie niszczą i rabują podczas odwrotu wsie i miasta. Kilkanaście wsi stoi w płomieniach.

Wiadomość o upadku rządów Beli Khuna przyjęła ludność z ogromną radością, ciesząc się przedewszystkiem nadzieją, że wojna ostatecznie się już wkrótce skończy.

Rumuni pod Budapesztem.

Praga, 3 sierpnia. (PAT). Czeskie biuro prasowe donosi z Budapesztu: Rządowi Beli Khuna nie powiodło się spieniężyć wszystkich zasekwestrowanych papierów wartościowych, wobec czego istnieje nadzieja, że majątek banków i firm handlowych będzie uratowany. Na rozkaz koalicyi wstrzymali **Rumuni** o godzinie 4 po południu **marsz na Budapeszt i zatrzymali się na pozycyach, do których doszli. Wojska rumuńskie znajdują się o dzień marszu od Budapesztu.**

Wiedeń, 3 sierpnia. (PAT) Dzisiejsza „Arbeiter Ztg" podaje, że Rumuni nie wstrzymali swego pochodu naprzód.

Berlin, 3 sierpnia. (PAT) Według Ag. Havasa kierownictwo czerwonej armii węgierskiej zwróciło się ostatnio do armii rumuńskiej z propozycyą zawieszenia broni, jednakże Rumuni odmówili temu żądaniu. **Wojska rumuńskie stoją już o 22 klm. od Budapesztu.**

Obawy Czechów.

Praga, 3 sierpnia. (PAT). Czeskie biuro prasowe donosi z Wiednia: W tutejszych czeskich kołach politycznych, doskonale poinformowanych o ostatnich konferencyach ententy z zastępcami rządu sowieckiego węgierskiego i kulisowych zajściach, jakie rozegrały się bezpośrednio przed upadkiem Beli Khuna, żywią pewne obawy, że **rokowania pokojowe z nowym rządem węgierskim mają być zapłacone koncesyami terytoryalnemi kosztem państw sąsiednich,** przedewszystkiem **państwa czeskiego.** Nie jest tajemnicą, że emisaryusze Beli Khuna jeszcze w ostatniej chwili starał się wszelkiemi środkami uzyskać terytoryalne i gospodarcze ustępstwa kosztem Czech. Również zastępcy nowego rządu madziarskiego dokładają wszelkich starań, aby powiększyć republikę węgierską na koszt sąsiadów, proponują daleko idące gospodarcze korzyści celem pozyskania życzliwości ententy, a w pierwszym rzędzie Anglii i Ameryki. Czeskie koła we Wiedniu odniosły się do Pragi, aby rząd czeski bacznie stał na straży interesów czeskich.

Niepewne położenie bolszewików w Rosyi.

Wiedeń, 3 sierpnia. (Tel. pryw.). »Arbeiter Zeitung« donosi ze Sztokholmu, że rosyjski rząd bolszewicki przeczuwał już od dłuższego czasu upadek rządów komunistycznych na Węgrzech. Także w rządzie rosyjskim dokonuje się zwrot nader ważny. **Lenin przekonał się, że dogmaty bolszewizmu sprowadzić muszą katastrofę dla państwa i dlatego okazuje** obecnie widoczną **skłonność do kompromisu.** Wykluczonem nie jest, że **i w Rosyi policzone są dni dyktatury proletaryatu. Rząd bolszewicki ustąpi miejsca rządowi socyalistycznemu.**

Zamordowanie przedstawiciela sowietów w Sztokholmie.

Berlin, 3 sierpnia. (PAT) „Berl. Tageblatt" donosi ze Sztokholmu: **Pełnomocnik rosyjskich sowietów Artafow został zamordowany.** Uprowadzono go automobilem, w którym był nieznany mężczyzna i dwie Rosyanki i wywieziono gwałtem porwanego ze Sztokholmu w okolicę. Tam postawiono go przed czarny sąd i skazano na śmierć. Wyrok wykonano zaraz przez powieszenie, poczem ciało wrzucono do morza.

Walki na froncie wschodnim.

Warszawa, 3 sierpnia. (PAT). Komunikat sztabu generalnego z dnia 2 sierpnia:

F r o n t l i t e w s k o - b i a ł o r u s k i. — **Silne ataki bolszewickie,** prowadzone wzdłuż szosy słuckiej na odcinku **Siniawki,** jak również w rejonie **Słobódki,** zostały krwawo dla nieprzyjaciela **odparte.** Na odcinku **Wilejki** i na linii rzeki **Rybczanki ożywiona działalność wywiadowcza.** Ataki nieprzyjacielskie na nasze pozycye na wschód od **Dawidgródka** zwycięsko **odparto. Na północny wschód od Łunińca oddziały nasze zajęły po zaciętej walce wsie Budce, Czudzin i Jawryłczyce.**

F r o n t g a l i c y j s k o - w o ł y ń s k i. — Ożywiona obustronna **działalność artyleryi na odcinku Brodów.** Poza tem na całym froncie spokój.

Zastępca szefa sztabu generalnego:
H a l l e r, pułkownik.

JÓZEF POLLAK.

WIELKIE DUSZE

POWIEŚĆ.

7

(Ciąg dalszy.)

— Kto pan jesteś? jakim sposobem wszedł pan tu niepostrzeżenie? jak pan śmie? — mówiła podniesionym głosem, wstając od fortepianu.

— Najuprzejmiej panią przepraszam, że śmiałem wtargnąć do jej pokoju, zwabiła mię tu — odrzekł nieznajomy z uśmiechem — ta piękna piosenka, odegrana przez panią z wielkiem uczuciem. Słyszałem ją już nieraz, lecz nikt jej nie odegrał tak, jak pani.

— To rzeczywiście oryginalne! — odparła Litka sucho, wzruszając z oburzeniem ramionami.

— I dlatego właśnie bardzo miłe! — odparł, nie zrażając się jej tonem.

— Kto pan właściwie jesteś i czego sobie życzysz? — pytała wyniośle, rozkazująco.

— Jestem człowiekiem, który dla pięknej muzyki gotów narazić się nawet na najryzykowniejsze konsekwencye.

Oryginalna, swobodna odpowiedź nieznajomego, wypowiedziana głosem nad wyraz miłym, zastanowiła Litkę i usposobiła ją dla niego nieco sympatyczniej zwłaszcza, że i powierzchowność jego, jak to przelotnie zauważyła, była wcale interesująca.

— Nie! To naprawdę arcyzabawna historya! Coś podobnego pierwszy raz w życiu mi się zdarza! — zauważyła już znacznie łagodniej.

— Podobnie i mnie! Poznanie bądź co bądź nieprzeciętne i niebanalne — świadczy to o nas pochlebnie.

— Skoro już tak wypadło, że wbrew mej woli i ochocie muszę u siebie przyjmować kogoś zupełnie mi nieznajomego, to przynajmniej tyle już o nim wiem, że jest człowiekiem niecodziennego pokroju — rzekła z ironią.

— Ironia pani zupełnie nie na miejscu, bo słowa moje odnosiły się przedewszystkiem do pani. Zanim wszedłem do pokoju, długi czas stałem pod oknem, wsłuchując się z prawdziwą przyjemnością w tę piękną piosenkę, w którą włożyła pani całą swoją tęskną duszę. Odegrała ją pani niebanalnie, nie tak, jak ją zwykle grają, szarpiąc nielitościwie nerwy słuchacza, odegrała ją pani z wielkiem uczuciem, na co zdobyć się może tylko ktoś nieprzeciętny, niebanalny, ktoś, kto ma niesłychanie wrażliwą i czułą duszę, a ponieważ ja mam zdolność wyławiania w tonach atomów duszy grającego, przeto na podstawie tej odegranej przez panią piosenki wyrobiłem sobie dokładny obraz duszy pani, zanim miałem zaszczyt ją ujrzeć.

Zaintrygował Litkę do tego stopnia, że zapomniała, że ma przed sobą nieznajomego i mimo niemal swej wiedzy dała się wciągnąć w swobodną rozmowę, jakby ją z nim najzażylsze łączyły stosunki.

— Radabym bardzo wiedzieć, jak się ta dusza panu przedstawiła?

— Duszę pani porównałbym z jakiemś nieziemskiem, cudownem zjawiskiem lub z jakimś kwiatem rajskim, który się tylko w snach czasem widzi.

— Kazik! Do dyabła! To ty? A bodajże cię! Chyba z nieba spadłeś? Co za miła niespodzianka! — wołał z radością Jerzy, który w tej chwili zjawił się w pokoju i padł przybyłemu w ramiona — skąd się ty tu wziąłeś? Kiedy przyjechałeś? Słyszę w sąsiednim pokoju jakiś męski głos, słucham i myślę sobie: głos Kazika! Nikt inny nie może to być tylko on! Lecz zbiła mię zaraz z pantałyku ta myśl, że gdybyś miał zamiar do mnie przyjechać, napisałbyś przecież o konie.

— Po co? czy to nie przyjemnie iść piechotą?

— Przyszedłeś piechotą? A tobie co do głowy wpadło? Maszerować piechotą dwanaście kilometrów, mając możność przebycia drogi wygodnym powozem? Na to trzeba być takim oryginałem, jak ty!

— Nie jest to takie dziwne, ani śmieszne, jak się to tobie wydaje. Jadąc końmi, nie można nasycić się do woli tą cudną przyrodą, tymi pozornie prostymi, a jednak w rzeczywistości nad wyraz pięknymi pejzażami, które właśnie tą swą prostotą jakoś dziwnie rzewnie przemawiają do serca. Idąc przez wieś drogą, widzi się w niej tyle malowniczości, tyle poezyi, tyle piękna, ma się sposobność dokładnie przyjrzeć się wszystkiemu, co nas interesuje, co nam się podoba, co nas nęci, co zmysł nasz estetyczny przyjemnie dotyka, zbiera się nieraz obrazki, z których wiele wskutek swej żywości i kolorytu do śmierci nie wygasa w pamięci, i z zapartym oddechem podsłuchuje się szept kwiatów, szum drzew, świergot ptaków, z których każde o czem innem na swój sposób prawi, a tego, co one prawią, warto posłuchać, bo są to dziwne, tajemnicze dzieje! Słyszałeś ty kiedy nocny śpiew słowika?

— Oj, oj! Ile razy!

— I o czemże śpiewał?

— Jakto o czem śpiewał? Śpiewał, ta i śpiewał.

— A słyszałeś kiedy w czas nocnej burzy szum starego dębu lub koncert żabi przy zachodzie słońca?

— Ja tam zamiast wsłuchiwać się w szum drzew lub świergot ptaków, wolę widzieć, jak mi na łanach rośnie pszenica lub jak na zagonach kapusta się zwija. Co mi tam poezya! Z poezyi nikt jeszcze nie utył! Gorszysz się mną, widzę, mój Kaziu! Ha! Trudno, mój drogi, wszyscy nie mogą być poetami! Wyobraź sobie, że na całym świecie są sami poeci. Jakżeby ten świat wyglądał? Któżby orał, siał? Ktoby wreszcie tych poetów poezye czytał, skoro wszyscy pisaliby wiersze? Nie myśl jednak znowu, mój drogi, że w mym zacisznym dworku wszyscy tylko o burakach myślą i schodzącej fasoli. Nie! Jest tu między nami pokrewna ci dusza, co łaknie poezyi i poezyą żyje — rzekł, śmiejąc się i patrząc na Litkę, która oparta o fortepian w milczeniu tok rozmowy śledziła.

— Domyślałem się — twoja żona?

— Jakto, nie znacie się jeszcze?

— Nie mieliśmy na to czasu — odparł Kazimierz z uśmiechem, podchodząc do Litki i całując ją w rękę.

— Mój przyjaciel, o którym ci swego czasu tak często wspominałem, Kazimierz Łęcki, poeta.

— Bardzo mi miło poznać autora tak pięknych wierszy.

— Ach! Nic szczególnego!

— Owszem, bardzo piękne!

— Rzeczy bez talentu, sztuczne, z mozołem klejone....

— Pan jako poeta powinienby się zdobyć na jakiś inny sposób wywoływania komplementów.

— Ach! jak mię pani mało zna! Nie mam nic w sobie z tej śmiesznej próżności odbierania hołdów, do których na razie nie mam żadnego tytułu.

(C. d. n.)

Koniec wojny dla Francyi.

Wiedeń, 3 sierpnia. (Tel. pryw.). »Tel. Com.« donosi z Wersalu: Rada ministrów uchwaliła przedłożyć Izbie projekt ustawy, uznający, że wojna kończy się dla Francyi stanowczo z chwilą, gdy traktat pokojowy z Niemcami ogłoszony będzie w »Dzienniku urzędowym«.

Stanowisko Clemenceau.

Berlin, 3 sierpnia. (PAT) „D. Allg. Ztg" podaje za „New York Tribuną', że stanowisko Clemenceau jest obecnie takie, **iż tylko rychła ratyfikacya pokoju może go utrzymać.**

W sprawie Ligi narodów.

Berlin, 3 sierpnia. (PAT) „D. Allg. Ztg" donosi z Amsterdamu: Wedle doniesienia Ag. radio „New York Tribuna" podaje, że ujawnia się **tendencya zaniechania idei Ligi narodów**, a w miejsce tego związku byłoby utworzone **przymierze amerykańsko-francuskie** i **przymierze amerykańsko-angielskie.**

Japonia a Stany Zjednoczone.

Sztokholm, 3 sierpnia. (PAT) „Daily Nevs" donosi, że naprężenie między Japonią a Stanami Zjednoczonymi zwiększa się. Japonia jest zdecydowana nie czynić żadnych ustępstw.

Zabiegi ukraińskie o sojusz z Rumunią.

Lublin, 3 sierpnia. Z Kijowa donoszą: Ukraińcy, mimo wielkich strat, nie zaniedbują niczego, by poprawić sytuacyę i próbować raz jeszcze szczęścia. Zabiegają oni obecnie o sojusz z Rumunią i udzielenie pomocy przeciw Polakom.

Sztab ukrainski, znajdujący się w Kamieńcu Podolskim, przygotowany jest do wyjazdu, trzymając w pogotowiu cały tabor samochodowy, by w razie dalszych postępów kontrofenzywy polskiej opuścić miasto. -

Walki bolszewicko-ukraińskie.

Wiedeń, 3 sierpnia. (Tel. pryw.). Ukraińskie biuro prasowe donosi z Kamieńca Podolskiego: Marsz armii ukraińskiej wzdłuż linii kolejowej Zmerynka—Odesa między Bohem a Dniestrem czyni dobre postępy. W ciągu jednego tygodnia posunęły się wojska ukraińskie o blisko 50 kilometrów naprzód i zajęły **Jampol** nad Dniestrem, tudzież **Bracław** nad Bohem.

Za Zbruczem.

Od osoby, która przybyła z Kamieńca Podolskiego, otrzymała „Gazeta Poranna" następujące informacye o stanie rzeczy po tamtej stronie Zbrucza:

W tych dniach wojska polskie, które dotarły do Zbrucza, obudziły w Polakach za kordonem nadzieję, że niezadługo znajdą się pod polskiem panowaniem. Z tęsknotą oczekują wszyscy przybycia wojsk polskich do Kamieńca Podolskiego, a gdy się dowiedzieli o zbliżaniu się patroli polskich radość ich nie miała granic. Istotnie zbliżały się pojedyncze patrole — wojska polskie jednak nie ruszyły jeszcze dotąd naprzód.

W czasie wywiadowczej akcyi patroli zagarnięto do niewoli graniczną straż atamana Petlury. Było w niej kilkudziesięciu oficerów i około stu kozaków. Naciskana od północy przez bolszewików cofnęła się straż graniczna na Kamieniec Podolski, a nie mogąc przejść przez granicę rumuńską, poddała się wojskom polskim. Zadaniem tej straży było pilnowanie granicy nad Zbruczem przeciw kontrabandzie i przemycaniu towarów. Znajdowało się w niej wielu Polaków, zmuszonych przez Petlurę do służenia w wojsku ukraińskiem — którzy woleli wstąpić do straży pogranicznej, niż walczyć na froncie przeciw własnym rodakom.

Na Ukrainie panuje dotąd chaos i zamieszanie. Naczelnikiem Ukrainy jest nadal Petlura— chociaż ma on wroga w osobie Gregorjewa, roszczącego pretensye do rządów na Ukrainie. Zresztą ataman Gregorjew lawiruje między Petlurą a bolszewikami. Z chwilą zbliżania się bolszewików łączy się z nimi — po ich klęsce wraca do Petlury. Objawem charakterystycznym obecnej sytuacyi na Ukrainie jest tworzenie się samodzielnych band pod dowództwem atamanów, którzy prowadzą wojnę na własną rękę, grabiąc i niszcząc, co się da. Jest to prawdziwa „wojna wszystkich przeciw wszystkim". Najstraszniejszych spustoszeń dokonywuje banda Sokołowskiego, złożona z ludzi najrozmaitszych narodowości, której głównem zadaniem jest grabież i wyrzynanie żydów. Podobno wyrżnęli „Sokołowczycy" 60.000 żydów na Ukrainie, głównie za sprzyjanie bolszewizmowi.

Pod Proskurowem znajduje się znów pułk czerwonych dyabłów („krasnych czertiej") imienia Trockiego. Żołnierze i oficerowie tego pułku noszą na ramieniu wytatuowany znak komunistyczny. Wyrzynają oni wszystkich bez wyjątku, nawet chłopów. W jednej wsi mieli wyrżnąć 800 chłopów. Rządy bolszewików w Kamieńcu Podolskim były dość srogie. Rozstrzelali oni bardzo dużo osób, szczególnie z inteligencyi. Ceremonia rozstrzeliwania odbywała się w pałacu gubernialnym. Aby zgłuszyć huki strzałów i jęki konających kazali bolszewicy podczas aktu rozstrzeliwania przygrywać dwom kapelom równocześnie.

Armia Petlury walczy obecnie ostatkami sił, głównie przeciw bolszewikom, napierana przez nich dość silnie. Rozpaczliwy ten wysiłek Petlurowców tłumaczy się tem, że wojska bolszewickie otrzymały rozkaz zupełnego opanowania Ukrainy i zabrania z jej obszarów całego zapasu zboża.

W Kijowie gospodarują po swojemu bolszewicy. Petlura wszelkiemi siłami pragnie odebrać bolszewikom Kijów, nim go zdobędzie maszerujący od wschodu Denikin, obawia się bowiem, że Denikin, zagarnąwszy Kijów, nie uzna Ukrainy i przyłączy ją do Rosyi.

Dyscypliny w armii Petlury nie ma. Oficerowie są niepewni swego życia. Podporą całej armii petlurowskiej był pułk „siczowych strilców' z Galicyi który pełnił jakoby służbę żandarmeryi polowej i tem się tłumaczy ogromna zawisłość Petlury od galicyjskich Ukraińców. Obecnie Petlura odzyskał znów dominujący wpływ na Ukrainie. Oficerowie są przeciwko niemu, ponieważ odebrał on im wszelką władzę, dodając poszczególnym komendantom komisarzy ludowych.

W Kamieńcu Podolskim znajduje się wielka ilość oficerów polskich, którzy z upragnieniem oczekują chwili wkroczenia wojsk polskich do miasta, pragnąc wstąpić do wojska polskiego lub do armii antybolszewickiej. Drożyzna wszędzie straszliwa. W Kamieńcu Podolskiem funt chleba kosztuje 45 rb. obiad 35—40 rb., trzeba w dodatku stać w ogonku. Funt słoniny kosztuje 55 b. Z każdym dniem drożyzna wzrasta. Za ubranie żądają obecnie 5 do 6.000 rb. Wielo osób przerabia sobie odzież ze starych materyi, a nawet z worków.

Nowy minister robót publicznych.

Inżynier Tadeusz Jasionowski, mianowany ministrem robót publicznych, po ukończeniu w roku 1895 instytutu technologicznego w Petersburgu, pracował do roku 1900 przy budowie kolei i dróg wodnych w Rosyi azyatyckiej, ostatnio na stanowiskach zarządzającego robotami urządzeń mechanicznych, oraz żeglugą rzeczną.

W ciągu następnych dwóch przeszło lat prowadził w środkowej Syberyi, jako przedsiębiorca, roboty wodociągowe i budowlane, z chwilą zaś wybuchu wojny rosyjsko-japońskiej otrzymał z polecenia ówczesnego ministra komunikacyi, ks. Chilkowa, w związku z koniecznością podniesienia sprawności przewozowej magistrali syberyjskiej, nominacyę na zarządzającego wydziałem nowych robót na kolei zabajkalskiej.

Po ukończeniu tych robót, polecone miał zarządzanie przeprawą taboru kolejowego po lodzie przez jezioro Bajkalskie, z uwzględnieniem rozbiórki lokomotyw i montowania ich na drugim brzegu jeziora.

Od 1905 do 1907 roku prowadził, jako przedsiębiorca, roboty budowlane w Ussuryjskim kraju, oraz forteczne we Władywostoku.

Następny okres czasu od roku 1911 pracował w charakterze robotnika w rozmaitych przedsiębiorstwach przemysłowo-fabrycznych i budowlanych w Kanadzie, Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, Australii, Nowej Zelandyi i przy budowie kanału Panamskiego.

Po powrocie z zagranicy budował w Ussuryjskim kraju dla potrzeb tak zwanej komisyi wojskowej cegielnie, oraz koleje: napowietrzną i wąskotorową, poczem powrócił do kraju, gdzie w ciągu przeszło trzech lat pracował, ostatnio na stanowisku dyrektora zarządzającego w zakładach Towarzystwa akcyjnego K. Rudzki i Spółka w Warszawie, które prowadziło przeważnie roboty wodociągowe i mostowe.

Wojna ostatnia spowodowała trzyletni pobyt na Uralu, gdzie dla T. A. P. P. Demidowa ks. San Donato budował i prowadził do 1918 roku specyalne zakłady amunicyjne.

Po ostatnim powrocie do kraju pracował w komitecie doradczym przy byłym urzędzie zaopatrywania techniczno-wojskowego, przemianowanym następnie na główny urząd zaopatrywania armii.

Z Rady szkolnej krajowej.

(Komunikat Rady szkolnej krajowej).

Lwów, 1 sierpnia.

W ostatnim tygodniu lipca odbywały się sekcyjne i plenarne posiedzenia Rady szkolnej krajowej, na których załatwiono wiele spraw bieżących i zasadniczych.

W szczególności na posiedzeniu sekcyi III (szkoły zawodowe) przy współudziale szefa sekcyi w ministerstwie W. R. i O. P. Miklaszewskiego i radcy ministeryalnego Widawskiego zapadły ważne uchwały dotyczące zmiany organizacyi szeregu szkół przemysłowych b. Galicyi. Celem wprowadzenia tych uchwał w życie, polecono V departamentowi Rady szkolnej krajowej przeprowadzić rokowania z gminami, w których odnośne szkoły istnieją lub będą w najbliższej przyszłości założone. Szef sekcyi Miklaszewski interesował się żywo projektami Rady szkolnej krajowej i przyrzekł gorące ich poparcie.

Na posiedzeniu plenarnem podano naprzód do wiadomości Rady kilka zarządzeń i sprawozdań prezydyalnych z ostatnich tygodni, a mianowicie:

że prezydyum zwróciło się do ministerstwa W. R. i O. P. o udzielenie nadzwyczajnego kredytu na remuneracye dla tych funkcyonaryuszy Rady szkolnej krajowej, którzy podejmą się wypracować zaległości w agendach Rady szkolnej krajowej powstałe dla braku odpowiednich sił konceptowych i rachunkowych w czasie wojny, a zwiększone jeszcze w czasie nienormalnego funkcyonowania biur Rady szkolnej od listopada zeszłego roku;

że prezydyum zwróciło się do minist. W. R. i O. P. o udzielenie kredytu na powiększenie sił konceptowych przez powoływanie w większej liczbie do Rady szkolnej krajowej sił nauczycielskich, tudzież

że prezydyum prosiło minist. W. R. i O. P. o jak najrychlejsze załatwienie wniosków ze stycznia b. r. dotyczących wyodrębnienia Rady szkolnej krajowej z etatu namiestnictwa.

Wobec tego, że z uchwalonych przez Sejm 48-tu milionów celem niesienia pomocy ludności dotkniętej we wschodniej Galicyi inwazyą ukraińską, 10 milionów przeznaczył Rząd dla urzędników państwowych, wyłączając z nich nauczycieli szkół ludowych, a 10 milionów na pomoc doraźną dla ogółu ludności, w czem tylko nauczyciele mogą partycypować — wobec tego dalej, iż nauczyciele po wsiach ucierpieli najwięcej, pozbawieni bowiem zostali często całego mienia — wobec tego również, że byt materyalny przeważnej liczby nauczycieli we wschodniej Galicyi został bardzo podkopany, prezydyum zwróciło się do minist. M. R. i O. P. z następującymi wnioskami: 1) o 5-milionowy kredyt na doraźne pokrywanie szkód, poniesionych przez nauczycielstwo szkół ludowych we wschodniej Galicyi; 2) o 5-milionowy kredyt na subwencye dla nauczycieli szkół ludowych, średnich i zawodowych, dotkniętych wojną domową, aby im umożliwić ponowne zagospodarowanie się; 3) o jak najrychlejsze zrównanie płac nauczycieli szkół średnich w całej Galicyi z normami obowiązującemi w Królestwie i 4) o wprowadzenie w życie jak najprędzej w całej Galicyi, a zwłaszcza na wschodzie przepisu ustawy sejmowej, na podstawie którego każdemu z nauczycieli szkół ludowych na wsi należy zabezpieczyć posiadanie dwóch morgów gruntu.

Po przyjęciu do wiadomości powyższych i innych jeszcze sprawozdań, jak np. sprawozdania o przedłożeniu budżetu ministerstwu, Rada szkolna krajowa przystąpiła do obrad nad wnioskami przygotowanemi przez departamenty i poszczególne sekcye i powzięła następujące uchwały:

Wprowadza się sposobem próby instytucyę lekarzy szkolnych z aparatem pielęgniarek i pouczonych odpowiednio tercyanów w szkołach ludowych, seminaryach nauczycielskich i szkołach średnich lwowskich i krakowskich, o ile ministerstwo udzieli na ten cel zaproponowanego w budżecie kredytu. Poleca się przeprowadzenie tej próby wnioskodawcy prof. drowi S. Ciechanowskiemu, któremu będzie pomocny referent tych spraw, insp. kraj. dr M. Kociuba. Poleca się połączonym sekcyom I — III, aby na jednem z najbliższych posiedzeń Rady szkolnej krajowej przedłożyły plan organizacyi i zadań lekarzy szkolnych.

Uchwalono następnie na podstawie przygotowanych poprzednio szczegółowych wniosków wydać dla szkół ludowych, średnich i zawodowych okólnik w sprawie przystosowania do zmienionych warunków politycznych materyału i planu naukowego w szkołach z językiem wykładowym polskim, tudzież drugi okólnik w sprawie uzupełnienia luk w nauce z powodu ubiegłych wypadków wojennych. Okólniki te, wraz z instrukcyami, ogłoszone będą w najbliższym numerze »Dziennika urzędowego«. Łącznie z uchwaleniem tych okólników przyjęto do wiadomości zarządzenia sekcyi I w sprawie zmian w nowym nakładzie Elementarza i Szkółek, które w najbliższym roku szkolnym wejdą w życie we wszystkich szkołach ludowych, zamiast dotychczas używanych Czytanek. Zmiany te będą tylko doraźne, albowiem praca nad ułożeniem nowych podręczników nie mogła być dotąd w zupełności ukończoną.

Z powodu rażącego upadku frekwencyi w szkołach ludowych postanowiła Rada szkolna krajowa polecić Radom szkolnym okręgowym ścisłe wykonanie przymusu szkolnego przez częste i stopniowane kary na rodziców opornych. Okólnik Rady szkolnej krajowej podkreśla jednak, że najdzielniej do podniesienia frekwencyi przyczyni się nauczyciel pełniący obowiązki swe z zamiłowaniem, odnoszący się życzliwie do ludu i budzący zaufanie do szkoły.

Jako ostatni punkt porządku dziennego przeprowadzono obszerną dyskusyę na temat reformy szkół średnich, przyczem był obecny zaproszony przez prezydyum Rady szkolnej krajowej szef sekcyi w ministerstwie W. R. i O. P. T. Łopuszański.

Referenci dr Kulczyński, Lewicki, Rembacz i dr Janelli przedłożyli bądź to ocenę »Programu naukowego« dla szkół średnich, zatwierdzonego przez ministerstwo W. R. i O P., bądź projekty własne i sekcyi II w sprawie zreformowania gimnazyów klasycznych i szkół realnych. — Szef sekcyi Łopuszański zabierał w tej dyskusyi kilkakrotnie głos i objaśniał w obszernych wywodach projekt ministeryalny i jego motywy polemizując z poczynionymi zarzutami.

Referaty pp. dra Kulczyńskiego, Lewickiego, Rembacza i Janellego, podobnie jak najważniejsze momenty w dyskusyi będą ogłoszone drukiem, a gdy tylko Rada szkolna krajowa uzyska na ten cel subwencyę, o którą proszono ministerstwo. Publikacye te stanowić będą zaczątek dzieła »O reformie szkolnictwa w Polsce«, którego wydanie uchwaliła Rada szkolna krajowa na wniosek prezydyum na plenarnem posiedzeniu czerwcowem.

Wśród licznych uwag incydentalnych, które padły w ciągu dyskusyi, akcentowano bardzo silnie konieczność przygotowania jak największej liczby nauczycieli, którzyby mogli w szkołach średnich, wydziałowych i zawodowych uczyć języków francuskiego i angielskiego, a zwłaszcza tego ostatniego. Jeżeli bowiem w naszych szkołach konieczną rzeczą jest uczenie języków światowych — i dlatego zachowa się i nadal, z wyjątkiem niższych klas ludowych naukę języka niemieckiego — to nie mniej ważnem tak dla podniesienia naszej kultury, jak i dla celów praktycznych jest szkolna nauka języka francuskiego i angielskiego. Na razie jednak niepodobna postulatu tego urzeczywistnić jedynie dlatego, że nauczycieli języka francuskiego mamy bardzo mało, a nauczycieli języka angielskiego prawie brak zupełny.

Rocznica 6 sierpnia.

Ze względu na doniosłe znaczenie narodowo-historyczne obchodu 6 siernia w naszem mieście, skąd po raz pierwszy padło hasło walk o niepodległość Ojczyzny, prezydyum miasta zwraca się tą drogą do wszystkich urzędów, instytucyi finansowych, oraz do wszystkich kupców krakowskich, aby na znak zamanifestowania swych uczuć zechcieli zamknąć biura i sklepy przed południem we środę, 6 b. m. Biura magistratu nie będą w tym czasie urzędowały.

Prezydyum miasta zakupiło część biletów w teatrze miejskim im. Jul. Słowackiego na uroczyste przedstawienie opery »Straszny dwór«, wieczorem 6 b. m., za pośrednictwem władz wojskowych żołnierzom załogi krakowskiej. — Ze względu na to, że drugą część biletów dyrekcya teatru oddała do rozporządzenia Komitetu obchodowego celem pomieszczenia gości, delegacyi instytucyi publicznych i wojskowości, sprzedaż przy kasie teatru reszty biletów dla publiczności rozpocznie się dopiero we środę rano, to jest w dniu przedstawienia.

W sobotę wieczorem odbyło się w sali magistratu zebranie Komitetu obchodu 6 sierpnia, pod przewodnictwem p. wiceprz. miasta Sarego, na którym zjawili się licznie przedstawiciele wszystkich warstw obywateli, zrzeszeń kobiecych, wojskowości i prasy. Między innemi przybył w zastępstwie Dowódcy O. G. gen. Piasecki, z ramienia dowództwa gen. Hallera kpt. Dąbrowa, gen. Stiller, profesorowie Mycielski i Straszewski, imieniem konsulatu jugosłowiańskiego p. Francić, major szt. gen., Klinger, dr Chmiel, red. dr Wałek, prof. Raczyński, dr Lubecki, z Tow. strzeleckiego dr Nieć, członkowie Rady del. robotn. i w. i. Wiceprz. Sare zawiadomił o piątkowej uchwale Rady miejskiej wystawienia na pamiątkę 6 sierpnia 1914 roku pomnika na Błoniach i o znanej z dzienników audyencyi prez. Federowicza u Naczelnika Państwa, którego prosił o uświetnienie obchodu obecnością w Krakowie i o tem, że Naczelnik Państwa nie mogąc sam przybyć, przyśle jako przedstawiciela swego, gen. Sosnkowskiego. — Wreszcie powitał delegata jugosłowiańskiego, dziękując mu za zgłoszenie udziału w uroczystości. Zebranie przyjęło od wiadomości szczegółowy program obchodu, referowany przez podporucznika Inlendera, dalej ułożony przez dra Chmiela tekst aktu erekcyjnego, który ma być wpuszczony w kamień węgielny pomnika, następnie odezwę do ludności, która będzie ogłoszona. Po przeprowadzeniu obszernej dyskusyi okazało się, że przygotowania raźnie postępują i że najszersze warstwy złączą się duchem i zamanifestują 6 sierpnia, iż Kraków godnie będzie święcił rocznicę Czynu Piłsudskiego.

Od Administracyi.

Celem uregulowania nakładu, prosimy o możliwie najwcześniejsze odnowienie prenumeraty. Warunki prenumeraty zamieszczone są w nagłówku dziennika.

KRONIKA.

Kraków, 3 sierpnia.

PAMIĘCI ASNYKA. Wczoraj, jako w rocznicę zgonu Asnya o godzinie 9 rano w kościele OO. Paulinów na Skałce, w krypcie zasłużonych, odbyła się msza żałobna za duszę śp. Asnyka, fundowana przez Tow. Szkoły Ludowej. Na nabożeństwie byli obecni w imieniu prezydyum T. S. L. dr Rymar, prof. Sikora, ks. Korzonkiewicz, prezydyum V Koła T. S. L. z drem Stolarzewiczem na czele i spora garstka pobożnej publiczności.

WEZWANIE DO UCZESTNIKÓW „KADRÓWKI" STRZELCÓW J. PIŁSUDSKIEGO. Komitet obchodu 6 sierpnia wojskowo-obywatelski wzywa tą drogą wszystkich uczestników kadrówki Strzelców Józefa Piłsudskiego z 1914 roku, zarówno służących czynnie w wojsku polskim, jak i obecnie w stanie cywilnym będących, oraz inwalidów, by zechcieli bezzwłocznie zgłosić się osobiście lub podać pisemnie nazwisko, stan służbowy i dokładny adres w Dow. miasta (adjutantura) plac św. Magdaleny 3, celem wzięcia udziału w uroczystościach 6 sierpnia.

KONFERENCYE DLA FRANCUSKICH OFICERÓW ARMII GEN. HALLERA. Staraniem sekcyi oświatowej nacz. armii gen. Hallera odbyły się 4 konferencye dla generałów i oficerów armii franc. sztabu armii gen. Hallera w celu zapoznania ich z zabytkami naszej kultury. Na konferencyach tych prof Uniw. Jerzy Mycielski z umiłowaniem i znajomością przedmiotu roztoczył przed cudzoziemcami historyę wielkiego narodu, zamkniętą w murach Wawelu, jak i bogactw narodowego dorobku, przechowywane w murach Krakowa. Zainteresowanie było wielkie, o czem świadczy liczba uczestników na każdej konferencyi 80.

DLA ŻOŁNIERZY Z ARMII HALLERA. Dla zaznajomienia szerokiego ogółu żołnierzy z zabytkami Krakowa, sekcya oświatowa urządza co niedzielę przy pomocy Tow. krajoznawczego i p. Hallerówny wycieczki grup żołnierzy po Wawelu. W salach szkoły miejskiej przy placu Kleparskim otwarta została „Świetlica Z. P.", w której fachowe siły z T. S. L. w każdy wtorek i piątek mają wykłady popularne. Do tej pory przemawiał: red. Maliosz „O potrzebie kooperatywy". Teatr żołnierski urządził trzy wieczory w sali Kasyna oficerskiego. Z „Poranku poematów tanecznych" p. Dolińskiej wpłynęło na fundusz oświatowy 2.303 K 10 h. Na tensam cel firma „Kwiaciarnia grunwaldzka" złożyła K 200·— jako nieprzyjętą należność za wieniec pod pomnik Jagiełły w dniu 14 lipca. Prezydyum miasta ofiarowało po 40 biletów dla żołnierzy A. G. H. na przedstawienie teatru Powszechnego, na które przez miesiąc lipiec uczęszczały wszystkie oddziały załogi miasta Krakowa.

DEMONSTRACYE PRZED MAGISTRATEM. Wczoraj koło godz. 11 przed połud. zebrał się przed magistratem tłum kobiet, złożony ze stukilkudziesięciu osób ze sfer robotniczych i inteligencyi. Zebrane kobiety wysłały do prezydyum miasta delegacyę, która od wiceprezydenta Sarego zażądała, by z tytułu swego urzędu, któremu powierzona jest piecza nad mieszkańcami, zwrócił się telegraficznie do rządu dzielnicy naszej z prośbą, o dalszą wypłatę zapomóg z funduszów Odbudowy kraju, przyrzeczoną w terminie 1 sierpnia.

Wiceprz. Sare spełnił życzenie delegacyi i wysłał do generalnego delegata dra Gałeckiego, przebywającego we Lwowie depeszę, w której opisując powyższe zajście prosi gen. delegata o „bezzwłoczne wydanie odpowiedniego zarządzenia, gdyż rozgoryczenie tych, którym od tak dawna przyznano już zasiłki a dotąd w całości nie wypłacono jest wielkie i może łatwo doprowadzić do niepożądanych dla społeczeństwa ekscesów".

Wobec tego wróciła delegacya do zebranych przed magistratem i zawiadomiła ich o wysłaniu telegramu, poczem tłum rozszedł się spokojnie.

W sprawie tej zjawiła się w redakcyi naszej wielogłowa deputacya kobiet, które z wielkim żalem skarżyły się na złe obchodzenie się ze stronami przez biuro likwidacyi zasiłków ewakuacyjnych. Zasiłki te datują się jeszcze z czasów austryackich, gdyż przyznał je dawny rząd. Obecnie potwierdził je rząd polski i polecił ich wypłatę delegaturze galicyjskiej. Delegatura wywiązała się ze swego zadania w ten sposób, iż z początkiem lipca wypłaciła zaliczki na asygnaty zapomogowe, a resztę miała zlikwidować dnia 1 sierpnia. Tego terminu wszakże z niewiadomych przyczyn nie dotrzymało, a strony, obstające przy swojem prawie, potraktowano podobno bardzo szorstko. Byłoby rzeczą wskazaną, ażeby dziś, w czasach ogólnego podniecenia, władze nasze ściślej trzymały się obietnic, które same czynią, a jeśli ich — nie z własnej może winy — dotrzymać nie mogą, uspakajały zawiedzionych raczej perswazyą, niż środkami gwałtownymi, które — rozumiemy to doskonale — są wynikiem także i zdenerwowania urzędników. Wyrozumiałość i ustępliwość obustronna, publiczności i urzędników, mogłaby usunąć wiele z tego zarzewia, które czai się w umysłach i nerwach dzisiejszych ludzi.

GOSPODA ŻOŁNIERSKA. Dowództwo Okręgu generalnego Kraków przystępuje w najbliższych dniach do otwarcia w koszarach Legionów przy ulicy Grodzkiej „Gospody żołnierskiej". Zadaniem „Gospody żołnierskiej jest wyrwać naszego żołnierza z niezdrowej dla jego ducha i ciała atmosfery szynku, dać mu oprócz zdrowego i taniego posiłku godziwą rozrywkę. W tym celu zarząd gospody urządzać będzie odczyty, kursy, pogadanki i przedstawienia. „Gospodę żołnierską" prowadzić będzie wprawdzie wojsko we własnym zarządzie, aby jednak wzmódz wpływ gospody, zwraca się D. O. G. z gorącą prośbą do społeczeństwa o pomoc i współpracę, zaś w szczególności do naszych pań, tak dobrze znanych z ofiarnej i patryotycznej działalności, aby mu dopomogły w tem przedsięwzięciu, mającem na celu moralne zdrowie żołnierza polskiego. Wszelkie zgłoszenia przyjmuje oddział XIII D. O. G., ul. Stradom 10, III p., od godz. 15 do 17 (3 do 5 popoł.).

ZABEZPIECZENIE WDÓW I SIERÓT PO WOJSKOWYCH. Przepisy wykonawcze do ustawy z 27 maja 1919 r. o tymczasowem zaopatrzeniu wdów i sierót po poległych i zmarłych w wojsku polskiem opiewają: Wdowy w imieniu swojem i sierót, którym w myśl ustawy z 27 maja 1919 zaopatrzenie przysługuje, przedkładają piśmienne podanie oficerowi ewidencyjnemu danego powiatu. W imieniu nieletnich sierót nie mających matki, przedkładają podania opiekunowie prawni. W podaniu należy jasno określić oddział wojskowy, w którym poległy lub zmarły ostatnio służył. Do podania należy dołączyć: akt ślubu, metryki urodzin sierót, dowód przynależności do państwa polskiego, względnie przynależności gminnej, dowód śmierci męża a u sierot bez matki dowody śmierci rodziców. W wyjątkowych wypadkach można brakujące dokumenta zastąpić zaświadczeniem gminy, lub 2 wiarygodnych świadków, których podpisy winny być notaryalnie poświadczone. W podaniu należy zaznaczyć: czy rodzina zmarłego zasiłek wojskowy pobiera, w jakiej wysokości i od jakiego czasu, lub do jakiego czasu pobierała, oraz czy rodzina dotychczas żadnej zaliczki na rachunek zaopatrzenia nie pobrała. W przeciwnym razie wymienić trzeba wysokość kwoty i kasy, z której zaliczkę otrzymała. W okolicach, wyjętych wskutek działań wojennych z kompetencyi dowództw generalnych okręgów i powiatowych komend uzupełnień przedkłada się podania do najbliższych komend placu lub innych władz wojskowych, pełniących ich funkcye. Powiatowe komendy uzupełnień uskuteczniają zawiadomienie zainteresowanych oraz doręczenie dekretów pensyjnych i zwrot dokumentów osobistych przez oficerów ewidencyjnych. Wdowy lub sieroty, mieszkające za granicą państwa polskiego składają podania we właściwem poselstwie, które po sprawdzeniu uzasadnienia prośby skierowuje podania za pośrednictwem ministerstwa spraw zagranicznych do ministerstwa spraw wojskowych w Warszawie. Do podania takiego należy dołączyć umotywowaną prośbę o pozwolenie korzystania z zaopatrzenia zagranicą. Takie same prośby wnoszą wdowy lub sieroty, mieszkające dotychczas w granicach państwa polskiego, zamierzające miejsca pobytu swego przenieść zagranicę. Prośby takie, o ile są umotywowane, uwzględniane będą tylko na pewien okres czasu.

WŁOSKI POCIĄG MISYJNY CZERWONEGO KRZYŻA przybył do Krakowa we wtorek, 29 z. m. w nocy, przywożąc kilkudziesięciu oficerów i żołnierzy Polaków oraz kilkanaście innych osób, które wojnę przebyły pod włoskiem niebem. Komendantem misyi jest dr Verra, nadzór sanitarny sprawuje dr Ferulis a eskortą dowodzi por. Maffezoli. Pociągiem tym powróciła także znana i ceniona nasza artystka-malarka p. Bronisława Rychter-Janowska, która przed dwoma miesiącami wyjechała do Włoch tymże pociągiem, jako sanitaryuszka Czerwonego Krzyża, nadto p. Mirecka z córką z Rzymu, pani Szwede, p. Radwan ze synem i wiele innych osób z Polski. Pociąg zatrzyma się kilka dni w Krakowie, poczem wraca do Włoch po nowy transport chorych i inwalidów.

O BONY WOJENNE. W ostatnich czasach w braku drobnej monety pojawiły się w obiegu bony i asygnaty pieniężne, wydawane przez gminy, instytucye finansowe a nawet kupców. Do nich wszystkich zwraca się zarząd Polskiego Archiwum Wojennego (Kraków, gmach Akademii Umiejętności) z gorącą prośbą o ofiarowanie do jego zbiorów po 2 egzemplarzy każdej sztuki.

ZEBRANIE „SOKOŁA" W PODGÓRZU. Dnia 5 sierpnia, tj. we wtorek o godzinie 7 wieczorem odbędzie się nadzwyczajne walne zgromadzenie członków „Sokoła" podgórskiego w gmachu „Sokoła". O liczny udział uprasza wydział.

Z OPERY. W poniedziałek, dnia 4 bm. rozpoczyna występy w operze krakowskiej Ewa Bandr. która śpiewa partyę Mimi w „Cyganeryi". Występy znakomitej śpiewaczki obudziły duże zainteresowanie. Bilety w kasie teatru do nabycia.

We wtorek „Werther". We środę uroczyste przedstawienie, początek o godz. 6 wieczór. Bilety na środę będą sprzedawane dla publiczności od środy (6 bm.) od 9 rano. Większość biletów zarezerwowało prezyd. miasta i komenda wojskowa dla gości i reprezentacyi.

ZJAZD GÓRNIKÓW I HUTNIKÓW POLSKICH. — W dniu 27 lipca br. obradowała w Krakowie najwyższa i wyłączna reprezentacya polskiego górnictwa, delegacya górników i hutników polskich. Głównym przedmiotem obrad było przygotowanie III zjazdu górników i hutników polskich. Na miejsce zjazdu obrano Warszawę, termin zjazdu ustalono na dni od 3—6 października 1919 r. Biuro mieści się w lokalu Związku górników i hutników polskich w Krakowie, ul. Jagiellońska 5.

HISTORYA PRĄDNIKA W WIEKACH ŚREDNICH. Na powyższy temat wygłosi odczyt p. Jan Zaręba w niedzielę o godzinie 4 popołudniu w szkole głównej w Prądniku Czerwonym. Odczyt jest drugim z cyklu, lecz stanowi dla siebie odrębną całość.

FALSYFIKATY BANKNOTÓW AUSTRYACKO-WĘGIERSKICH. W obiegu w Galicyi znajduje się obecnie znaczna ilość banknotów austr.-węg., wydawanych przez węgierski rząd sowietów. Ponieważ banknoty te są drukowane w nielegalny sposób w Peszcie na wzór not Banku austro-węgierskiego, przeto Bank ten ich nie uznaje i nie wymienia, lecz jako falsyfikaty konfiskuje.

Wydane przez rząd sowietów 1, 2, 25 i 200-koronówki są mniej starannie wykończone, aniżeli noty Banku austro-węg. Znamiona tych falsyfikatów są prócz gorszego wykonania następujące: przy jednokoronówkach pierwsza cyfra seryi zaczyna się siódemką, przy dwukoronówkach siódemka lub ósemką, przy dwusetkach dwójką, a dwudziestopięcio-koronówkach trójką. Co do 200-koronówek, Bank austro-węgierski wydał dotąd jedynie serye od A 1001 do 1036, a numera od 1 do 249.100. Publiczność winna przeto uważać pilnie przy przyjmowaniu banknotów austryackich.

PODRZUCENIE DZIECKA. Do przechodzącej plantami Br. Ludwikowskiej przystąpiła wczoraj jakaś młoda kobieta z prośbą, by jej przytrzymała na chwilę dziecko, gdyż „musi odnieść do znajomej pakunek, a ciężko jej dźwigać i dziecko i pakunek". Oddaliwszy się, nie wróciła więcej, pozostawiwszy p. L. dwumiesieczną dziewczynkę, którą oddano do miejskiego „Żłobka".

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Wczoraj o godz. 6 rano wezwano pogotowie ratunkowe do kawarni Centralnej, gdzie przy sprzątaniu poraniła się ciężko szkłem w nogę Marya Koziciowna, doznając obfitego krwotoku. Przewieziono ją w stanie ciężkim do szpitala.

UCIECZKA Z ARESZTÓW SĄDU. Z aresztów sądu powiatowego w Krakowie zbiegło wczoraj koło g. 2 popołudniu dwóch aresztantów: 18-letni Józef Spytek i 19-letni Jan Schwala. Przed opuszczeniem gmachu sądu włamali się obaj do magazynu depozytowego, gdzie się przebrali, jeden w mundur wojskowy, drugi po cywilnemu i pozostawiwszy swe ubrania więzienne, wyszli niepoznani na ulicę.

KRADZIEŻE W MAGAZYNACH WOJSKOWYCH. Wczoraj aresztowano M. Żołdaniego, który sprzedał większą ilość cukru, pochodzącego z kradzieży w magazynach wojskowych w Dąbiu. W sprawę tych kradzieży, dotyczących wielkich ilości cukru, wmieszany jest Fr. Żołdani, ojciec Mieczysława i Szczepan Wiatr, których również aresztowano.

CIEKAWI WŁAMYWACZE. Do mieszkania Anny Zajączkowskiej przy ul. Grodzkiej 39 włamali się wczoraj nad ranem nieznani złodzieje, skradli 2.000 K oraz... pocięli i potargali całą garderobę i poduszki wyrządzając szkodę na 10.000 K.

NIEWPRAWNA KIESZONKÓWKA. Przy kasie biletowej na tutejszym dworcu przytrzymano wczoraj Stef. Faszkowską z Kieleckiego w chwili, gdy włożyła rękę do kieszeni Jana Porgiera po portfel z większą gotówką i dokumentami.

KRADZIEŻE. Aresztowano wczoraj służącą, Zofię Fałkównę, za dokonanie znacznej kradzieży przy ul. Jabłonowskich 20.

Przechodzącemu ul. Kupa Ch. Scheinowitzowi skradziono portfel z 900 K.

Z kraju.

ŚWIĘTO 6 SIERPNIA W WARSZAWIE. Pisma warszawskie podają:

Według wiadomości, nadchodzących z kraju, cała Polska obchodzi uroczyście dzień 6 sierpnia — dzień przekroczenia b. granicy przez pierwsze oddziały strzeleckie J. Piłsudskiego. We wszystkich większych miastach, a nawet po wsiach, powstały komitety obchodowe, które samoistnie lub w porozumieniu z wojskowością czynią przygotowania do wzniosłej uroczystości. — W Warszawie obchód zapowiada się wspaniale. Program uroczystości, nad którą protektorat objęli między innemi pp.: Paderewska i minister Leśniewski, będzie w tych dniach szczegółowo ustalony.

W ogólnych zarysach przedstawia się ona następująco: Z rana odbędzie się uroczyste nabożeństwo polowe dla wojska na placu Saskim, celebrowane przez biskupa polowego wojsk polskich ks. Galla, na którem będzie Naczelnik Państwa i Naczelny Wódz, przedstawiciele rządu, ambasad, misye wojskowe, generalicya i przedstawiciele Sejmu

i społeczeństwa. Po nabożeństwie odbędzie się uroczysta defilada wojskowa garnizonu warszawskiego. Następnie po południu odbywać się poczną zabawy żołnierskie zarówno we wszystkich koszarach i szpitalach, jak w dwóch głównych punktach: w cytadeli i na Agrykoli.

Wieczorem odbędą się uroczyste przedstawienia w teatrach, podczas których będą wygłoszone odpowiednie przemówienia. Między innemi będzie przemawiał znakomity pisarz i jeden z pierwszych Strzelców Piłsudskiego, W. Sieroszewski.

— W skład komitetu święta żołnierskiego 6 sierpnia, prócz wojskowych, wchodzą: Adam hr. Zamoyski, prezes, Franciszek Karpiński, Edward Witkowski, prezes polskiego komitetu obywatelskiego w Nowym Jorku, mecenas Konrad Kolszowski, sekretarz, Włodzimierz Klawer, skarbnik. ks. Puzyna, hr. Alfred Chłapowski, hr. Krzysztof Mielżyński, oraz panie: generałowa Leśniewska, generałowa Jacynowa, pułkownikowa Zawadzka, hr. Tyszkiewiczowa, hr. Zamoyska, hr. Potocka, mrg. Wielopolska, hr. Wielopolska, prezydentowa Drzewiecka. Czaplicka, Łączyńska, mecenasowa Nowodworska, Żukowska, Olszewska, Klawerowa, Peplowska. Dmochowska, Trzeciakowa, hr. Rzewuska, Rakowska, Nejbowiczowa, Łącka, br. Lesserowa. br. Bispingowa, Chodakowska, Ptaszyńska i wiele innych osób, które pragną przyczynić się do uświetnienia żołnierskiego święta.

W ROCZNICĘ STRACENIA WIŚNIOWSKIEGO I KAPUŚCIŃSKIEGO odbyła się we czwartek we Lwowie wielka uroczystość po raz pierwszy w wolnej już Polsce, a więc bez więzów policyjnych. Rano odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele Dominikanów, zaś o godzinie 7 wieczorem tłumy publiczności zgromadziły się u stóp pomnika na Górze Stracenia. — Pierwsze miejsce zajęła wokoło pomnika kompania honorowa z orkiestrą 39 pp. oraz pluton Legii kobiecej, weterani 1863 roku, przedstawiciele miasta, wojska, instytucyi oświatowych, społecznych i in. U stóp pomnika złożono w hołdzie bohaterom wieniec cierniowy z kartkami, które podpisały wybitne osobistości, między innymi szef Dowództwa okręgu głównego gen.-por. Ochgórski z swym adjutantem por. dr Stroynowskim, gen. Wacław Iwaszkiewicz z adjutantami por. Strzeleczykiem-Wysockim i por. Imielą, oraz oficerami sztabu, z pułk. Linde z zastępcą swoim majorem Haudekiem i adjutantem kap. K. Strutyńskim, członkowie prezydyum miasta wiceprezydent Obirek i wiceprez. dr Stahl, liczne grono radnych i reprezentanci wszystkich sfer i zawodów. Przemawiał szereg mówców cywilnych i wojskowych, poczem tłumy publiczności i oddziały wojskowe powróciły do miasta.

DZIEŃ SPISKO-ORAWSKI. Dzisiaj odbywa się, — jak już doniesiono, — „Dzień spisko-orawski" w Nowym Targu, na który spodziewany jest liczny zjazd ludności z całego Podhala. Będzie to manifestacya poczuwania się mieszkańców Spiszu i Orawy do polskości a zarazem ma być założony fundusz na obronę tych zagrożonych ziem. Oprócz konnych wyścigów chłopskich, przewidziana jest w programie wizyta kilku aeroplanów.

„RATUJCIE DZIECI". Otrzymujemy następujące pismo: Za przykładem lat ubiegłych we wrześniu br. odbyć się ma kwesta ogólno-krajowa na rzecz ratowania dzieci od zagłady. Kwesta ma objąć wszystkie ziemie zjednoczonej Polski, a wpływ z niej przeznaczony zostanie w znacznej części dla kresów, gdzie hasło ratowania dzieci jest nietylko przykazaniem miłości bliźniego, lecz wskazaniem narodowem.

W celu zorganizowania kwesty utworzył się w Warszawie Komitet Główny pod protektoratem marszałka Sejmu, p. W. Trąmpczyńskiego i p. prezydentowej H. Paderewskiej. Do Komitetu tego wchodzą: Brun Stanisław, ks. prałat Chełmicki Zygmunt, Chrzanowski Zygmunt, Drzewiecka Piotrowa, Geyer Robert, dr Głąbiński Stanisław, Grocholski hr Zdzisław, Grohman Leon, Hempel Leon, Janusz Wacław, Kiniorski Maryan, Korfanty Wojciech, Kossakowski hr Michał, Kretkowska Marya, ks. dr Londzin Józef, ks. dr Okoń-Kulak Antoni, Osuchowski Antoni, oPłocka hr Romanowa, Rudnicki Jan, Seyda Władysław, Staniszewski Stanisław, Suligowski Adolf, Troetzer Józef, Wierzbicki Andrzej, Witos Wincenty, Zabiełło hr Józef, Zabłocki Gustaw i Zdanowski Juliusz.

Nadto we wszystkich dzielnicach Polski i na obczyźnie tworzą się miejscowe komitety przy współudziale najpoważniejszych instytucyj i najwybitniejszych działaczów, aby wołanie pomoc dla dziatwy odbiło się jaknajpotężniejszym echem wszędzie tam, gdzie brzmi mowa polska, gdzie biją serca polskie i gdzie myśli rodaków zwracają się ku przyszłości naszego narodu. W dniach kwesty — od dnia 7 do 15 września — niewątpliwie nikt nie uchyli się od obowiązku narodowego i nie poskąpi ofiar na rzecz najnieszczęśliwszych z pośród nieszczęśliwych, na rzecz bezradnej, osieroconej, opieki pozbawionej i ginącej z głodu dziatwy ziem Rzeczypospolitej. Garnie się ona do Macierzy — cała Polska przeto musi zatroszczyć się o jej przyszłość. W tym celu akcyi zorganizowanej musi przyjść z pomocą powszechny odruch społeczny w postaci ofiarności samorzutnej i dlatego Komitet Główny zwraca się do redakcyj wszystkich pism polskich, aby wznowiły przyjmowanie ofiar już teraz zanim poszczególne organizacye będą mogły przystąpić do właściwej zbiórki. Ofiarność w tym kierunku jest tem konieczniejsza, że w miarę posuwania się wojsk polskich, przybywa Polsce coraz więcej dziatwy, dla której niezbędny jest doraźny ratunek. Każdy dzień zwiększa konieczność akcyi ratowniczej, a każdy grosz na ten cel składany niesie ulgę niepomiernej niedoli. Dlatego pożądanem jest, aby wołanie: „Ratujcie dzieci" rozbrzmiewało ze szpalt prasy polskiej codziennie, i aby pod tem wołaniem figurowały stale nazwiska ofiarodawców, świadcząc, że troska o przyszłość narodu nikomu nie jest w Polsce obca i że myśl o tem przyświeca społeczeństwu przy każdej okazyi.

W porze obecnej odbywają się liczne zjazdy, zebrania i narady, kupcy i przemysłowcy tworzą nowe zrzeszenia, następuje zbliżenie poszczególnych dzielnic, powstają nowe placówki — przy wszystkich takich okazyach znaleźć się winna na porządku dziennym sprawa przyszłości kraju i płynąć powinny datki na rzecz tych, od których lepszego losu lepsza dola całej Polski zależy. Dlatego z hasłem „Ratujcie dzieci" do wszystkich się zwracamy.

LEKARZE SZKOLNI. Ze Lwowa donoszą: Rada szkolna krajowa zamierza od jesieni wprowadzić na próbę instytucyę lekarzy szkolnych w szkołach ludowych, seminaryach nauczycielskich i w szkołach średnich w Krakowie i we Lwowie, o ile znajdą się na to potrzebne fundusze w budżecie państwowym. Lekarze, reflektujący na to stanowisko, zechcą wnieść podania do Rady szkolnej (departament IV) najpóźniej do dnia 20 bm., z wymienieniem swych kwalifikacyj.

ZNIESIENIE PRZEPUSTEK NOCNYCH WE LWOWIE. Dyrekcya policyi zniosła przepustki nocne. Niezależnie jednak od tego organa kontrolne mają prawo żądać wylegitymowania się u przechodzących ulicami w porze nocnej.

OGRANICZENIE WAGONÓW KL. I W POCIĄGACH. Dyrekcya kolei lwowskiej ogłasza, że z powodu szczupłości materyału kolejowego znosi na polecenie ministeryum kolei kurs wagonów pierwszej klasy przy pociągach osobowych w ruchu lokalnym.

TARNÓW, 31 lipca. (Straż obywatelska. — Dary amerykańskie. — Kradzieże). Celem zwalczenia paskarstwa, zawiązała się w naszem mieście Straż obywatelska, która została zorganizowaną na wzór krakowskiej. Na czele Straży stanął prof. Ciołkosz, zastępcą wybrano prof. Froneżka; prócz tego wybrano Radę nadzorczą, której przewodniczy inż. Flisowski. Powstała Straż obywatelska zorganizowała 14 sekcyj następujących: 1) sekcya kawiarniano-restauracyjno-szynkarska — komendant p. Mańkowski; 2) sekcya targowa — kom. p. Sikorski; 3) sekcya nabiałowa — kom. p. Daniec; 4) sekcya rogatkowa — kom. p. Michoński; 5) sekcya kolejowa — kom. p. Kurasadowicz; 6) sekcya chlebowa — kom. p. Szymański; 7) sekcya mięsna — kom. p. Małeta; 8) sekcya wędlin — kom. dr Zaremba; 9) sekcya kolonialna — kom. p. Włodyga; 10) sekcya obuwia, ubrań, galanteryi — kom. p. Koch; 11) sekcya mieszkaniowa — kom. p. Sypek; 12) sekcya tytoniowa — kom. p. Gorzejowski; 13) sekcya węglowa — kom. p. Kawalerski i 14) sekcya dorożkarska — kom. p. Jarmarkowski. Celem zapobieżenia nadużyciom ze strony S. O. zaopatrzono członków Straży obyw. w legitymacye z fotografiami, potwierdzone przez policyę miejscową. Inne legitymacye są nieważne. Ułatwieniem dla publiczności będą ogłoszone cenniki na wszystkie towary, zatwierdzone przez Komisyę dla badania cen i starostwo, a ułożone przez komisyę cennikową. Cenniki muszą być wywieszone w oknach wszystkich sklepów, restauracyj, kawiarni i cukierni i według tych cenników ma się publiczność oryentować.

Z darów amerykańskich uzyskało tutejsze Towarzystwo opieki nad dziećmi przydział dla 3.000 dzieci katolickich i 2.000 dzieci żydowskich w wieku do lat 15, celem ich odżywienia. Przydział powyższy obejmuje na jedno dziecko dziennie 60 gr. mąki, 30 gr. mleka, 20 gr. ryżu, 20 gr. fasoli, 15 gr. słoniny, 5 gr. kakao i 10 gr. cukru, czyli 4 kg 96 dkg miesięcznie. Cena wymienionych artykułów wynosi na dzień 60 hal. Celem sprawiedliwego rozdziału darów zakłada się kataster dzieci, uprawnionych do poboru.

Kradzieże są u nas na porządku dziennym. Może nie są tak liczne jak w Krakowie i większych centrach, niemniej zdarzają się często. I tak tutejsza policya, która pomimo szczupłości sił pełni wcale dobrze swe obowiązki, aresztowała Władysława Kmiecia, niebezpiecznego złodzieja kieszonkowego, który podczas wsiadania do pociągu ukradł niejakiemu Kaczarowskiemu portfel z 4.800 K. Również aresztowano włamywaczy Ludwika Hendzla, Władysława Darmstaedtera, Edwarda Łysaka, Franciszka Mikulca, Anszla Adlera i ich wspólniczki Maryę Dulównę i Salę Cetterbaum, którzy popełnili pięć kradzieży z włamaniem na szkodę Aleksandra Kaczarowskiego, któremu ze sklepu skradziono cukierki wartości 5.000 K, na szkodę Arnolda Felda, zegarmistrza i Abrahama Hammera, którym skradziono bizuteryi na kilkanaście tysięcy koron, na szkodę Miny Leinwand, której skradziono towary bławatne na 25.000 K i na szkodę gospodarza Józefa Dąbrowskiego z Gumnisk, któremu wyrządzono szkodę na 1.600 K. Przeważnie wszystkie przedmioty odebrano i oddano poszkodowanym. Aresztowano nadto Józefa Kołpę, Jana Pierzchałę, Adama Malca, Franciszka Mikulca i Eleonorę Albermann, za szereg kradzieży, popełnionych w okolicy na szkodę Walentego Zaprzałki, robotnika kolejowego i Fr. Sowińskiego, gospodarza z Zawady, oraz Franciszka Jodłowskiego i Władysława Lewkona, znanych złodziei z Podgórza, którzy przybyli do naszego miasta na gościnne występy i operowali w mieszkaniach. Dwa razy ich spłoszono a potem ujęto.

Większą kradzież spełniono u burm. dr Tertila, u którego odwiedziny złodziejskie powtarzały się kilkakrotnie. Dwa razy skradziono mu na strychu bieliznę wartości kilku tysięcy koron, trzeci raz złodzieja spłoszono. Po dłuższem poszukiwaniu udało się tutejszej policyi przyaresztować niebezpiecznego złodzieja Hermana Freintlicha, recte Moschela za różne kradzieże strychowe, przyczem udowodniono mu kradzież popełnioną na szkodę dr Tertila. Freintlich przyznał się do kradzieży, oraz podał, że odbiorcami skradzionych rzeczy byli Zalel Gitzlinger i Dawid Kuźma, znani policyi tutejszej paserzy. Obaj zaprzeczają temu stanowczo.

LUDNOŚĆ Z TAMTEJ STRONY ZBRUCZA A POLSKA. Jak donoszą ze Stanisławowa, przybyła tam delegacya chłopów ruskich z 8 powiatów położonych za Zbruczem, żądająca przyłączenia tych obszarów do Polski. Odnośne władze polskie skierowały ją do Warszawy, by tam przedłożyła swoje postulaty rządowi i Sejmowi polskiemu.

Ze świata.

POLSKIE WIERZYTELNOŚCI W CZECHO-SŁOWACYI. Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie otrzymała z praskiej Izby handlowej i przemysłowej telegraficzne zawiadomienie, iż dotąd nie zarządzono zgłoszenia pretensyi obywateli państwa polskiego do dłużników, zamieszkałych w republice czesko-słowackiej.

CZESKA POMOC DLA UKRAIŃCÓW. W posiadaniu naszej redakcyi znajduje się pismo, stwierdzające że jeszcze w bieżącym miesiącu „Intendantura I-ej ukraińskiej Brygady" znajduje się w D e u t s c h G a b e l koło Reichenberga (Liberca) w Czechach. Użyczanie siedziby zakładom wojskowym jednej ze stron walczących, to w każdym razie ciekawy sposób pojmowania neutralności, jaką Czesi podobno zachowują na razie w stosunku do Polaków walczących, czy to z Ukraińcami czy z bolszewikami.

SĄD SOCYALISTÓW BELGIJSKICH NAD SOCYALISTAMI NIEMIECKIMI. Na wstępnem posiedzeniu międzynarodowej konferencyi zawodowej w Amsterdamie zaatakowano Niemców. Zastępca robotniczych związków belgijskich zarzucił ostro niemieckim związkom zawodowym, że podczas wojny zmuszały robotników belgijskich do wytwarzania materyału wojennego dla Niemiec. Niemiec Bauer wykręcał się, że nie mógł nic przeciwdziałać. Reprezentant belgijski zażądał, ażeby zanim Belgijczycy połączą się z organizacyami związków robotników niemieckich, związki niemieckie uznały się za współwinne z rządem niemieckim i wyraziły skruchę za popełnione w Belgii zbrodnie i masowe mordy. Mówca oświadczył, że austryackie związki zawodowe pod wodzą Niemców są także współwinne.

LICZBA NIEMCÓW W POLSCE. Ciekawe bardzo są cyfry podane w memoryale konferencyi pokojowej, zaczerpnięte z niemieckich spisów ludności a wykazujące ile ludności przybędzie Polsce na zachodnich kresach. Terytoryum W. Ks. Poznańskiego, włączone obecnie do Polski, po odtrąceniu jego zniemczonych części, przyznanych Niemcom, posiada, podług tych obliczeń, 1,950.000 mieszkańców, w czem 1.264.000 Polaków i 691.000 Niemców. Część Prus Królewskich, przyznana Polsce, zawiera 975.000 mieszkańców, w czem 533.000 Polaków i 442.000 Niemców. Włączone do Polski części Poznańskiego i Prus Królewskich (z miastami Poznań, Bydgoszcz, Toruń, Grudziądz, Tczewo i Puck), przyznane zostały nam, jako nasza własność bezsporna. Stanowi to razem 2,930.000 mieszkańców, w czem 1.797.000 Polaków i 1,133.000 Niemców. Jednakże wśród tych Niemców, jak zaznacza memoryał koalicyi, jest znaczna ilość napływowych urzędników i kolonistów oraz wojska. Powyżej wymienione ziemie przechodzą do Polski bezspornie. Plebiscyt zaś ma, oprócz Prus wschodnich, zadecydować o losie ziem z następującem zaludnieniem: Terytoryum Śląska Górnego, podlegające plebiscytowi, ma, podług obliczeń koalicyi 1.865.000 mieszkańców, w czem 1,240.000 Polaków i 625.000 Niemców. Terytoryum części Prus Królewskich, objęte plebiscytem, liczy 157.000 mieszkańców, z czego 112.000 Niemców i 45.000 Polaków. Wreszcie terytoryum wolnego miasta Gdańska z okolicami liczy 282.000 mieszkańców, w czem 269.000 Niemców i 12.000 Polaków. Obecnie Polacy gdańscy czynią przygotowania do spisu ludności polskiej w Gdańsku i na obszarze wolnego państwa gdańskiego, chcąc ostatecznie stwierdzić prawdziwą ilość ludności polskiej, zamieszkałej w tych obszarach. Spis ten zamierzają Polacy przedłożyć komisarzowi

ZMARLI.

Kunegunda z Udziełów P a ł a s i ń s k a, przeżywszy lat 58, zmarła 31 z. m. Pogrzeb w niedzielę o godzinie 4 popołudniu.

Wiadomości naukowe, literackie i artystyczne.

— **PRZEGLĄD BIBLIOGRAFII POLSKIEJ** (1900—1918), napisał Jan M u s z k o w s k i. Warszawa 1919.

W odbitce książkowej z tomu XXI „Przeglądu historycznego" ukazała się pod powyższym tytułem praca, świadcząca o znamiennym rozwoju piśmiennictwa naszego we wszystkich dziedzinach w niedokończonej jeszcze pierwszej ćwierci wieku XX. To, co przed kilkudziesięciu laty uczynił dla umysłowości polskiej Estreicher, rozwinąwszy przed oczyma zdumionego świata obraz bogactw naszych piśmienniczych od wieków najdawniejszych zaczynając, to, co dla uczonych historyków uczynił Finkel wydawnictwem swej „Bibliografii historyi polskiej", to samo w odpowiednich rozmiarach spełnił dr Jan Muszkowski opracowaniem systematycznem wszystkich działów wiedzy i twórczości, uprawianej w bieżącem stuleciu przez naszych uczonych i literatów we wszystkich kierunkach. Jako praca źródłowa, systematyczna i wyczerpująca, zasługuje „Przegląd biografii polskiej" dr Muszkowskiego z lat 1900—1918 na uwagę i wyjątkowe uznanie.

— **ANNA KLECHNIOWSKA.** Szkoła gry fortepianowej. Część I.

Przybyła naszej literaturze muzycznej praca cenna. Szkoła gry fortepianowej, napisana przez p. Annę Klechniowską jest dziełem talentu pedagogicznego, jest pracą nawskroś oryginalną. Metodyczna strona przedstawia się bardzo korzystnie i zawiera rzeczy, po raz pierwszy w naszej literaturze muzycznej poruszone. Nowością jest nauka gry fortepianowej na początkowym stopniu bez kluczy nutowych; tu pomysłowość dydaktyczna autorki występuje w całej pełni. Doskonałe uwagi teoretyczne ułatwią także innym nauczycielom posługiwanie się tą uproszczoną metodą. A w całym przebiegu nauki jak systematycznie postępuje autorka! Prowadzi dziecko stopniowo poprzez coraz to trudniejsze zagadnienia rytmu, wartości nut, tonacyi i taktu, a czyni to tak, że dziecko nie zdaje sobie sprawy z trudności, lecz przeciwnie wciągnięte jakby w zabawę przejmuje się tem i znajduje miłą rozrywkę. Bo też głównym środkiem dydaktycznym autorki są melodye śpiewnych piosenek, rzeczy po największej części dziecku znane. Autorka urozmaica je, nadając im cechy charakterystyczne przez zestawienie tychsamych melodyi w różnych tonacyach (a więc np. chłopczyk płaczący i śmiejący się), podsuwa im przez odpowiednie tytuły treść programową itp. Mnóstwo przykładów pochodzi z inwencyi samej autorki, która posiada wybitny talent kompozytorski. Wydana obecnie część pierwsza szkoły służy do nauki przygotowawczej; część druga znajduje się jeszcze w rękopisie; ukazanie się całości w druku odpowie istotnym postulatom naszej literatury muzycznej. Dr Józef R e i s s.

Z Sejmu.

Warszawa, 2 sierpnia. (PAT). Na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu po referacie posła T r z c i ń s k i e g o uchwalono wniosek komisyi rolnej w s p r a w i e o c h r o n y r y b o ł o s t w a. — Idzie tu o wydanie tymczasowej ustawy ochronnej, o zorganizowanie inspektoratu rybackiego o zakładanie stawów rybnych i t. d.

Po referacie posła S t a n i s z k i s a uchwalono w drugiem i trzeciem czytaniu ustawę o z w a l c z a n i u m s z y c y w e ł n i s t e j, niszczącej drzewa owocowe, oraz rezolucye komisyi, która między innemi wzywa rząd do wniesienia ustawy o ochronie drzew owocowych.

Pos. B r y l referował u s t a w ę o p o w o ł y w a n i u p r a c o w n i k ó w k o l e i, p o c z t, ż e g l u g i p a r o w e j, t e l e g r a f ó w i t e l e f o n ó w d o p o m o c n i c z e j s ł u ż b y w a r m i i d o 50 r o k u ż y c i a. Kompetentnym do powoływania jest minister spraw wojskowych w porozumieniu z właściwemi ministerstwami. Ustawę przyjęto w drugiem i trzeciem czytaniu.

Pos. M a ł u p a przedstawił następnie w imieniu komisyi budżetowej u s t a w ę o s t a ł e j p e n s y i d l a w e t e r a n ó w p o w s t a ń z r o k u 1831 i 1863. Ustawa wyznacza dla w e t e r a n ó w n i e o f i c e r ó w 250 marek, d l a o f i c e r ó w zaś 300 marek m i e s i ę c z n e j p e n s y i. Wdowom przyznaje ustawa połowę wspomnianych kwot. Wydatek roczny z tego tytułu będzie wynosić 6 do 7 milionów marek. Ustawę przyjęto w drugiem i trzeciem czytaniu wraz z wnioskiem komisyi w sprawie schronisk weteranów, oraz poprawka posła S m o ł y, aby ustawa objęła tych weteranów, którzy nie mają zabezpieczonej starości.

Pos. Z a ł u s k a referował następnie o wniosku nagłym posła K o r f a n t e g o w s p r a w i e s t o p n i o w e g o u j e d n o s t a j n i e n i a a r m i i rzeczypospolitej polskiej. Komisya wojskowa ogranicza się w tej materyi do ogólnych wskazań, że kierownictwo armii w obecnych warunkach zdoła w krótkim czasie przeprowadzić ujednostajnienie armii pod względem u s t a w o d a w s t w a i o r g a n i z a c y i. Wnioski komisyi przyjęto jednomyślnie.

Pos. M a l e w s k i referował sprawozdanie komisyi wojskowej w sprawie projektu ustawy o n a d a n i u s t o p n i a o f i c e r s k i e g o w a r m i i. Ustawa opiera się na następujących zasadach: Zapewnienie armii polskiej charakteru możliwie narodowego, zapewnienie oficerom tej armii możliwie wysokiego poziomu fachowego i ogólnego wykształcenia, oczyszczenie armii z nielicznych żywiołów oficerskich, które nie są na miejscu w wojsku polskiem, ujednostajnienie korpusu oficerskiego. Izba jednogłośnie przyjęła ustawę w drugiem i trzeciem czytaniu.

Pos. B a r d e l przedstawił następnie sprawozdanie komisyi prawniczej w sprawie wniosku posła Poniatowskiego o z a p o b i e ż e n i u s z k o d l i w e m u r e f o r m i e r o l n e j h a n d l o w i z i e m i ą, o wniosku posła K l e m e n s i e w i c z a w sprawie unieważnienia aktów kupna i sprzedaży gruntów w ilości powyżej 80 hektarów.

Ponieważ zbliżają się ferye sejmowe, Komisya uchwaliła upoważnić rząd do wydania rozporządzenia, które miałoby moc ustawy a któreby obowiązywało na czas feryi letnich.

Ustawa upoważnia rząd, aby wydawał rozporządzenia z mocą ustawy, normujące przenoszenie własności nieruchomości ziemskiej. Po krótkiej dyskusyi, w czasie której zabierał głos minister rolnictwa Janicki, ustawę w 2 i 3 czytaniu uchwalono.

W dalszym ciągu uchwalono ustawę w sprawie przyznania 2,750.000 mk. na zapłacenie zaległych poborów oficerom i żołnierzom z korpusu Michaelisa. Uchwalono subwencyę na gimnazyum w Zakopanem, nadto upaństwowienie gimnazyum męskiego i żeńskiego w Białymstoku. Dalej uchwalono nagły wniosek posłów Osieckiego., Moraczewskiego i tow. w sprawie dodatkowej budowy do gmachu s[illegible], wreszcie w sprawie zabezpieczenia sprzętów i zasiewów rolnych. Na tem marszałek zamknął posiedzenie, oznaczając termin następnego na 16 września o godz. 4 popoł. i życząc posłom przyjemnych wywczasów letnich. (Sprawozdania szczegółowego z drugiej części posiedzenia znow. nie otrzymaliśmy. Przyp. Red.)

Ferye sejmowe.

Warszawa, 3 sierpnia. (Tel. pryw.) Ferye sejmowe, które rozpoczęły się wczoraj, będą trwały do **16 września. Przez czas ten** będzie w permanencyi przebywał w Warszawie **konwent seniorów**, który w ważnych sprawach będzie mógł **zwołać Sejm na nadzwyczajną sesyę**. Stać się to może na wypadek, gdyby **Austrya podpisała traktat pokojowy** i okazała się **konieczność ratyfikowania** tego traktatu w najbliższym czasie.

Nowe ugrupowanie w Sejmie.

Warszawa, 3 sierpnia. (PAT). W Sejmie powstała nowa grupa pod nazwą **Zjednoczenie mieszczańskie** (stronnictwo narodowo-postępowe). Z deklaracyi tej grupy wynika, że zamierza ona bronić interesów demokracyi miejskiej, a więc: rzemieślników, kupców, drobnych przemysłowców, urzędników, oraz pracowników zawodów wolnych. Zaniedbane interesy miast i miasteczek mają być otoczone specyalną opieką tej grupy. W polityce wewnętrznej staje ona w obronie samorządu, domagając się jednocześnie silnego i sprawnego rządu parlamentarnego. Poza tem grupa w sprawach ogólnych stoi na stanowisku solidarności klas społecznych przy zabarwieniu narodowem. — W skład grupy wchodzą posłowie ze wszystkich dzielnic: A. Rosset, prezes, Krajna, Tomaszewski, sekretarz, J. Thomas, J. Wróblewski. P. Dymowski, ks. Maciejewicz, A. Swida, A. Thomas, Lassota, Szybiłło, K. Zero.

O zastępstwie Naczelnika państwa.

Kraków, 3 sierpnia. Z Dowództwa O. gen. Kraków, dowiadujemy się, że zarządzeniem Naczelnika państwa wyznaczony został, jako jego zastępca na uroczystości **dnia 6 sierpnia gen. ppor. Kazimierz Sosnkowski,** wiceminister spraw wojskowych i w tym celu przybędzie do **Krakowa.**

Kandydaci na ministrów.

Warszawa, 3 sierpnia. (Tel. pryw.). Sprawa dalszej rekonstrukcyi gabinetu nie została dotychczas zdecydowaną. W kołach poselskich wymieniają następujących kandydatów: jako minister sprawiedliwości M o g i l n i c k i, aprowizacyi S z c z a n i e c k i albo K u c h a r s k i. Decyzye co do rekonstrukcyi gabinetu mają zapaść w dniach najbliższych.

Sekretarz misyi polskiej dla Ameryki.

Warszawa, 3 sierpnia. (Tel. pryw.). »Gazeta Poranna« donosi, że zamianowany sekretarzem misyi polskiej w Waszyngtonie adwokat B e r e n s o h n **pozostawał w pewnych stosunkach z warszawskim komitetem komunistycznym,** który wydał mu poświadczenie, że Berensohn oddał komitetowi centralnemu nader cenne usługi. Poświadczenie to przeznaczone było dla moskiewskiego komitetu komunistycznego celem wyjednania protekcyi dla aresztowanej w Petersburgu żony Berensohna.

O aferę zamachową.

Warszawa, 3 sierpnia. (Tel. pryw.). W związku z rewelacyami prasy warszawskiej o zamachu na Naczelnika państwa, gazety prawicowe podnoszą myśl zażądania od rządu, aby przeprowadził śledztwo. W sprawie tej wniósł poseł D y m o w s k i onegdaj interpelacyę do rządu, a równocześnie zamierza wdrożyć dochodzenia sądowe przeciw dziennikom, które podały wiadomości o zamachu i połączyły wiadomości te z jego nazwiskiem.

Opuszczenie ziem polskich przez Niemców.

Berlin, 3 sierpnia. (PAT). Dzienniki tutejsze donoszą, że **wyjazd władz niemieckich z ziem, przyznanych Polsce, rozpocząć się ma w poniedziałek, dnia 4 sierpnia. Oddanie tych ziem Polsce nastąpi prawdopodobnie z początkiem września.** Dotąd 15.000 urzędników niemieckich wyraziło życzenie opuszczenia terytoryów, przyznanych Polsce.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI
Wydawca:
RUDOLF OSMAN.

Nadesłane.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi.)

NAUCZYCIELKA

potrzebna na wieś do 9-letniego chłopca, 4 kl. normalna, od 1 września. Wymagany język francuski, z muzyką mają pierwszeństwo. — Zgłoszenia pod: **Postawkowie**, Odonów, p. Kazimierza Wielka, Ziemia kielecka. 7896 2 2

Dla P. P. Kupców! Towary i wszelkiego rodzaju artykuły można polecać we wszystkich dziennikach przez biuro ogłoszeń „Patria" S. Kukalskiego, Kraków, Helclów 11. — Zlecenia załatwia najpieszniej. 7978 2 5

Rutynowany koncypient

kandydat adwokacki, obejmie posadę, jako samodzielny kierownik kancelaryi adwokackiej. Pierwszeństwo ma kancelarya adwokacka przy sądzie powiatowym. — Zgłoszenia przyjmuje Administracya „N. Reformy" pod **„Mecenas"**. 7979 2 2

Panna

z praktyką w biurze adwokackiem i biegle pisząca na maszynie — znajdzie zaraz zajęcie w kancelaryi adwokata Dra Ludwika Szalaya w Krakowie, ul. św. Jana 3. 7988 2 2

Starszy pomocnik handlowy z działu kolonialno-śniadankowego, poszukuje posady kierownika handlu, zarządzającego w hotelu lub restauracyi; może złożyć kaucyę. — Zgłoszenia przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" pod **„S. W."**. 7991 2 3

Potrzebny zaraz

wykwalifikowany pomocnik geometry na dobrych warunkach. Zgłoszenia nadsyłać: Miechów, Księgarnia Masłowskiego dla geometry. 8010 2 3

Do większego tartaku w zachodniej Galicyi poszukuje się inteligentnego 8016 2 2

urzędnika

kawalera, obeznanego z manipulacyą tartaczną. Zgłoszenia z odpisami świadectw i wymogami przyjmuje Administracya „N. Reformy" pod **„Urzędnik tartaczny"**.

Okradziona rodzina zakupi za gotówkę 2 palta, ubrania i futro męskie, płaszcz i kołnierz damski, płaszczyk dziecięcy, oraz pościel lub płótno na bieliznę. — Łaskawe zgłoszenia od zamożniejszych rodzin pod „Okradziona rodzina" do Adm. „N. Reformy". 8002

Kamienicę

z komfortem w Krakowie, przy ulicy Wolskiej, z długiem hipot. 160 tys. koron, sprzeda za 650 tys. koron biuro kupna i sprzedaży realności Wł. Tokarskiego w Zakopanem. 8001 2 2

PIĘKNA

stylowa willa z ogrodem owocowym i kwiatowym w Rzeszowie, w najpiękniejszej dzielnicy „pod kasztanami", zbudowana bardzo solidnie, parkiety, elektryka, gaz, wodociąg, 8 pokoi, łazienka i przynależności do zamiany za willę lub wygodny dom z ogrodem w Krakowie lub najbliższej okolicy. Zgłoszenia pod **T. L.** Tarnowiec, obok Jasła-dwór. 8027 2 2

Sprzedam

pług benzynowy Praga, nowy. Zaraz do odebrania. — Kassala, Lwów, Na Skałce 1, I piętro. 7994 2 3

Realność

½ godziny konmi z Rynku, obejmująca duży dom umeblowany, zabudowania gospodarcze, inwentarz żywy i martwy i 4½ morgi pola do sprzedania tylko za gotówkę. Bliższych szczegółów zasięgnąć można w Krakowie, ul. Poselska 16, I p., wprost ze schodów. 7977 2 2

Nowo otwarta

pracownia sukien damskich

oraz kostyumów

francuskich i angielskich

wykonuje wszelkie roboty w zakres ten wchodzące szybko i starannie według najnowszych modeli, po cenach przystępnych; dla P. T. gości z prowincyi wykonuje się robotę w 48 godz.

Amalia Lewit, Kraków.

7493 3 3 ul. Dietlowska l. 29, II p.

NAJLEPSZA NAJLEPSZA

FARBA „PALATYN"

Fabryki Szulc i Ska w Łodzi, **ul. Wschodnia l. 70.**

Wyłączne zastępstwo na Galicyę i Śląsk:

„PETEHA", Polskie Towarzystwo przemysłowo-handlowe,

Kraków, ul. Pawia l. 4.

Poszukuje się zastępców na prowincyi. Zamówienia z prowincyi uskutecznia się niezwłocznie. 7289 3 3

Założyciele

Polsko-brazylijskiego Tow. akc. handlowo-przemysłowego

mającego na celu import produktów Południ. Ameryki, jak: kawy, kakao, skór, tytoniu, saletry i kauczuku, jakoteż założenie fabryki wyrobów kauczukowych

z kapitałem zakładowym marek 25,000.000·—

ogłaszają na mocy postanowienia z dnia 18 czerwca 1919 r. pp. ministrów przemysłu i handlu oraz skarbu

subskrypcyę

pierwszej seryi Mk 5,000.000·—, podzielonych na 10.000 sztuk akcyj po 500 Mk nominalnej wartości.

Wpłaty po 105 Mk na jedną akcyę przyjmują do 20 sierpnia b. r.:

Bank Kredytowy w Warszawie, Czackiego 17,
Bank Wschodni w Warszawie, Hotel »Bristol«,
Dyrekcya Towarzystwa polsko-brazylijskiego, Warszawa, Czackiego 8.
Bank dla handlu i przemysłu w Krakowie, Rynek gł.
Bank Spółek zarobkowych w Poznaniu.

Tymczasowy zarząd organizacyjny stanowią: pp. Leonard Bobiński, Witold Fuchs, konsul Antoni Piasecki, Emil Świda, Franciszek Skąpski, Józef hr. Tyszkiewicz, konsul Władysław Rupniewski i E. Ginwiłł Piotrowski. 8019

Poszukuje się zdolnych panien do modniarstwa za dobrem wynagrodzeniem od 1 września b. r. Wiadomość w biurze „Ruch", dawniej Hopcas i Salomonowa, Kraków, Szczepańska 9. 8043 2 2

„CZUWAJ"

najnowszy, jedyny, patentowany aparat dla odstraszenia złodziei.

Nowy, epokowy wynalazek.

Krakowski zakład czuwania
Kraków, Rynek gł. 22, I piętro.
Zastępcy w całej Polsce poszukiwani.

„CZUWAJ"

7459 4 7

Hurtownia perfumeryi

poleca wszelkie artykuły w zakres kosmetyki wchodzące, jak: pasty do zębów, kremy na twarz, pudry, wodę kolońską, bryllantynę, wody toaletowe, mydła toaletowe i do golenia po cenach fabrycznych 74 4 2 8

Maks Landwirth

Kraków, ul. Dietlowska l. 40.

POLSKA WYPOŻYCZALNIA FILMÓW

„URANIA"

spółka z ograniczoną poręką

W KRAKOWIE, ULICA DŁUGA L. 30

rozpoczęła swoją działalność na obszarze Rzeczypospolitej polskiej i poleca się P. T. Interesentom.

Prosimy żądać oferty. 8068

Spółka transportowa

„CRACOVIA"

Dom spedycyjno-komisowy. Agencya cłowa, **w Krakowie**, tymczasowo **Stradom l. 16, filia Wiedeń, I., Schönlaterng. 7 a.** Telefon 5191/VIII.

Przesyłki zbiorowe z większych miast kraju i zagranicy. Pośrednictwo w uzyskaniu zezwoleń przy- i wywozowych, załatwianie formalności cłowych. Magazyny do przechowywania towarów i mebli. 8032 1 0

ŚWIERZB i PARCHY

szybko leczy mydlana **„Maść Dra Hebdy"** w słoikach na 1—3—12 osób w cenie K 9·50, 24·— 80·—. Nie plami bielizny, ma przyjemny zapach.

Dla koni „EKWOL-HEBDY"

po ½ i 1 kg w cenie K 35·— i 60·—.

Na prowincyę za poprzedniem nadesłaniem należytości z doliczeniem na porto i opakowanie 3—5 koron

Skład główny apteka „pod Barankiem" Kraków, Mały Rynek

Żądać w aptekach i drogueryach. Odsprzedawcom opust

5510 8 9

Zakład tapicersko-dekoracyjny

Wincentego Graffa

ul. Floryańska 57, wejście od ul. Pijarskiej 19, I p., tuż przy Bramie Floryańskiej 7387 6 10

podejmuje się tapetowania, wyścielania mebli, materacy, oraz wszelkich przeróbek w zakres ten wchodzących. Materace sprężynowe od 350 kor.

Poszukuję wspólnika

katolika, celem założenia interesu hurtownego; lokal mam w pobliżu Rynku. — Zgłoszenia pod **„interes"** przyjmuje Adm. „N. Reformy" 7975 2 2

Krój i szycie.

Z powodu podrożenia robót krawieckich, każda praktyczna pani może w krótkim czasie wyuczyć się kroju i szycia sukien damskich i dziecięcych

w szkole kroju i szycia „Józefina", ul. Długa 11.

Kurs rozpocznie się dnia 4 sierpnia b. r. — Tamże wszelkie formy, podług wziętej miary. 7869 8 5

KRYNICA

W willi »pod Matką Boską« w pobliżu zakładu kąpielowego pokoje słoneczne z utrzymaniem do wynajęcia. — Kuchnia wyborna. — Ceny przystępne. 5876 5 6

M. Weinsberg i Syn, Kraków

Biuro: ul. Zielona 11. **Telefon 1542.**

Hurtowna sprzedaż wyrobów rafineryi w Limanowej.

Benzyna, oleje maszynowe, automobilowe i cylindrowe, wazelina, smar do wozów, oleje gazowe i wulkanowe, asfalt.

Naftę, parafinę i świece sprzedajemy tylko za przedłożeniem certyfikatu zwolnienia ministerstwa dla handlu i przemysłu (Oddział naftowy) w Warszawie. 7759 3 5

Jab

Słoje na konserwy aparaty do zaprawy

wszędzie do nabycia,

lub w razie potrzeby

miejsce wysyłkowe „Jab"

Wiedeń, VII, Neubaugasse Nr 31/37

podaje najbliższe źródło nabycia.

Miejsca sprzedaży są jeszcze do nadania.

6682 3 15

Fabryka maszyn rolniczych

Oświęcim 2

kupi natychmiast każdą ilość **kloców dębowych i bukowych, deski bukowe i dębowe** (65, 70, 75, 80, 90, 100 mm) jak również **szprychy dębowe i jesionowe i dyszle brzozowe.** 7714 2 5

Powozy półkryte

wózki, wolant, kareta, omnibus i t. p. do sprzedania; kupuję także i przyjmuję w komis. Kraków, ul. Zwierzyniecka 37. Skład powozów. 7989 2 5

„ROZGŁOS".

Artysta-malarz projektuje: Afisze, ogłoszenia ilustrowane do tramwajów, dzienników, godła sklepowe, dekoracye wewnętrzne i zewnętrzne (portal) i t. d.

Zgłoszenia: **Powielarnia krakowska, Kraków, Gołębia 3.** 6954 3 6

Technik-konstruktor-mechanik

z wyższą szkołą przemysłową poszukiwany zaraz do Zakładów przemysłowych w Krakowie. Praktyka fabryczna wymagana. Zgłoszenia pisemne pod „Zakłady przemysłowe" do Biura ogłoszeń i reklam „LOT", Kraków, Rynek gł. 7—8. 7762 2 2

Skórki królicze

wyprawione i inne skórki na **futra**

sprzedaje po cenach przystępnych

ZAKŁAD BIAŁOSKÓRNICZY

Efroima Bazesa, Kraków, ul. Miodowa 39.

Wszelkiego rodzaju skórki surowe zakupuje i przyjmuje do wyprawy. 5056 0 10

Kupię sklep

dobrze prosperujący (dział obojętny) za gotówkę, w Rynku lub w śródmieściu w Krakowie. Pośrednictwo wynagrodzę. — Zgłoszenia listowne dla **„S. P. J."** do Biura **„Ruch"**, dawniej Hopcas i Salomonowa, Szczepańska 9. 7916 3 3

Rzepa ścierniankа

olbrzymia, okrągła, biała (nasienie oryginalne, gwarantowane) do siewu jesiennego 1 kg K 28. — Za nadesłaniem całej zaliczki, opakowania i portoryum — wysyła skład nasion **B. Szymański** w Bochni. Dla odsprzedawców 10% opustu. 7497 2 4

ZAKŁADY TOW. AKC.

THYSSEN i Ska

wyrabiają w fabrykach swoich westfalskich i lotaryngskich w najkrótszych terminach:

Żelazo we wszystkich formach;
Blachy;
Rury wiertnicze, gazowe i i.;
Liny dla kopalń i fabryk;
Wyciągi, kołowroty i urządzenia kopalniane;
Maszyny parowe i gazowe wszelkich systemów;
Kotły parowe;
Pompy i kompresory;
Urządzenia walcowni i odlewarni;
Generatory gazowe; 7982 1 4
Turbiny parowe, gazowe i ropne;
Dynamomaszyny i motory i t. d.

Prospekty i kosztorysy wysyła Biuro inż. i zastępstwo na Polskę:

Inż. JULIUSZ LUFT

Kraków, ulica Dietlowska L. 99, II piętro

Leśników

egzaminowanych, kawalerów, poszukuje się do większych lasów w zachodniej Galicyi. Zgłoszenia z odpisami świadectw pod **„Adjunkt leśny"** do biura „Ruch" dawniej Hopcas i Salomonowa w Krakowie. Nie uwzględnionych podań nie zwraca się. 8072 1 3

Gazy jedwabnej

we wszystkich numerach dostarcza biuro techniczne dla odbudowy młynów: **M. Kanarek i Ska, Kraków, Szewska 9.** 7066 5 10

NADESZŁY

tokarnie zwykłe
tokarnie rewolwerowe
fryzerki
fryzerki do gwintów
wiertarki, Shappingi
piły do żelaza i t. d. 7486 2 2

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE

Kraków, Sławkowska 1.

Ia. prawdziwych, dalmatyńskich

SARDELI

w soli, czyszczonych i nieczyszczonych,

ŚLEDZI

solonych oraz wszelkich innych konserw rybnych

dostarcza po tanich cenach 8017

MOR.-ŚLĄSKA FABRYKA KONSERW

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ W DZIEDZICACH.

Ważne

dla pp. Właścicieli lasów i tartaków.

Do nabycia w drodze kupna

maszyna parowa

o sile 70 koni, wraz z kotłem i rezerwowym kominem, nadająca się bardzo dobrze dla tartaków.

O bliższe szczegóły co do konstrukcyi (budowy) maszyny — która znajduje się w Bielsku — i co do ceny odnieść się należy wprost do firmy **Ignacy Körbel**, handel drzewa, **Biała.** 8018 1 3

Dla celów handlowo-przemysłowych

poszukuje się w obrębie starego Krakowa lokalu z 3—4 pokoi — mogą być w oficynach — i 2 ubikacyj na magazyn. Zgłoszenia pod **„Przemysł"** do biura Hopcasa i Salomonowej, obecnie **„Ruch"**, Kraków, Szczepańska 9. 7830 3 3

Krochmal

oraz klej szewski, pierwszej jakości, **z parowej fabryki krochmalu „Ksawera"** w Warszawie, poleca się **P. T. pralniom i kupcom.**

Generalne zastępstwo i samodzielna sprzedaż na Galicyę

A. ROSENSTRAUCH

7242 4 8 **Kraków, Wolnica 8.**

Kawaler

w średnim wieku, na rządowem stanowisku, artysta malarz, o prawym charakterze, łagodnego usposobienia, pragnie poznać miłą i dobrą pannę lub bezdzietną wdowę do lat 33 w celu matrymonialnym, niezależną, która posiada własny zawód i pomieszkanie. Poważne zgłoszenia nie anonimowe, ile możności z fotografią, za której zwrot ręczę słowem honoru, pod **„Spokojny dom"** przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 7884 2 2

Nadszedł świeży transport

WIN MSZALNYCH

hegelajskich i tokajskich do firmy

H. Fritsch w Krakowie, Mały Rynek.

Ręczy się za jakość i prawdziwość pochodzenia. 4803 25 0

Chemikalia

narzędzia rolnicze

wyroby papierowe, przybory do pisania i wyroby norymberskie poleca i dostarcza ich spiesznie

Dom wywozowy

EMIL NEUHUT

Wiedeń, VI., Gumpendorferstr. 139.

Adres telegr.: **Probitas-Wien.**

Pożądana korespondencya niemiecka. 6696 3 4

Zawiadomienie i ostrzeżenie!

Niniejszem zawiadamiam, iż mam na składzie **prawdziwe „HERKULES"** farby do farbowania materyi firmy **ULRICH I SEILER.**

W handlu pojawiły się w ostatnich czasach liczne **naśladownictwa marki ochronnej „Herkules"**, pod którą firma Ulrich i Seiler sprzedaje swoje farby analinowe. Zwracam tedy uwagę kupujących, ażeby przy zakupnie żądali wyraźnego pisemnego zapewnienia, że farba pochodzi od firmy Ulrich i Seiler.

Niezależnie od tego, jako wyłączny zastępca firmy Ulrich i Seiler na obszar państwa polskiego, **będę dochodził w drodze karno-sądowej wszystkich naruszeń marki ochronnej.** 7162 3 3

Lieber Zweig

Kraków. ul. Dietla 93.

Proszek „LULU"

zabija momentalnie pchły, mole i wszelkie inne drobne robactwo.

Zupełnie nieszkodliwy, nie brudzi i nie plami. Wszędzie do nabycia. — Hurtowna sprzedaż: **Dom handlowy J. Leserkiewicz, Kraków, Rynek gł. 11.** 7394 4 10

Szukam

towarzysza życia, nie rozporządzam żadnym posagiem, a jednak wyciągam ręce po szczęście. Czy nie napróżno? Czy znajdzie się mężczyzna (Żyd) z uniwersyteckiem wykształceniem, dla którego zalety serca i umysłu stanowią większą rękojmię szczęścia, aniżeli pieniądze? Czekam odpowiedzi. Aleksandra Lestrade, Lwów, Łyczakowska 6'. 7179 2 3

Każdy robiący tranzakcye

naftowo-górnicze, powinien zasięgać informacyi **Syndykatu naftowo-górniczego, Kraków, Sławkowska 23.** — Żądać expose i statutu. 5298 6 10

Maszynista egzaminowany
ewakuowany z Wiednia, poszukuje odpowiedniej posady. — Zgłoszenia pod „**Samodzielny**“ **poste restante Krzeszowice.** 7791 4 4

Sierotę

(zupełną), młodą panienkę 14—16 lat, miłą, sympatyczną, dobrych zasad i dobrze wychowaną, religijną, **tylko z dobrej rodziny,** z pewnem wykształceniem, która nie wstydziłaby się pracować razem z panią domu, przyjmie **za swoją bezdzietne** niezależnego bytu małżeństwo. Zgłoszenia listowne, imienne pod „**Sierota**“ przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“. 7445 3 3

MATKI
winny pamiętać, że tylko przysypka
Puder dzidzi
natychmiast usuwa oprzałość i zaczerwienienie skóry u dzieci. Żądać w aptekach i składach aptecznych „**Pudru dzidzi**“ tylko z marką „Kogut“. Wyrób polski. Na Kraków sprzedaż hurtowna i częściowa w aptece Konstantego Wiszniewskiego Kraków, ul. Floryańska.
7318 4 15

Wysokie wynagrodzenie
zapłacę za odstąpienie lub wyszukanie 2—4 pokoi z kuchnią, zaraz lub od września. Zgłoszenia: ulica Krowoderska 32, I p. 6983 0 10

Kloce do tarcia

w większych partyach przyjmuje Dyrekcya państwowego przedsiębiorstwa eksploatacyi lasów w Rozwadowie. Ładownia kolejowa przy tartaku. 6967 6 6

Zamienię

4 realności większe w znanem zdrojowisku galicyjskiem, oddzielnie lub wszystkie razem, z licznemi ubikacyami mieszkaniowemi i sklepowemi, z około 2000 sążni² mającym ogrodem i podwórzami, z kompletnemi zabudowaniami gospodarczemi i inwentarzem za dom w Krakowie lub folwark pod Krakowem, ewentualnie za dopłatą. W jednej z mych realności znajduje się konsens gospodnio-szynkarski. Zgłoszenia pod „**Dobry interes**“ przyjmuje Administracya „N. Reformy“. 7592 2 2

Mogę adoptować dziecię
kilkoletnie. Wyposażenie wymagane. Zgłoszenia listowne do Biura ogłoszeń i reklam świetlnych St. Łacha, Kraków, ul. Konarskiego 3, pod „**Adoptacya**“. 7774 2 2

MAGAZYN OKRYC DAMSKICH
A. S. BLODEK
ul. Grodzka l. 2, I piętro
przyjmuje do wykonania płaszcze, żakiety i kostyumy wszelkiego rodzaju z materyału własnego lub dostarczonego. Wykonanie szybkie, po nader niskich cenach. 7620 2 2

Puszki blaszane
w większej ilości
na ½ klg 90×105
¼ klg 45×105
zewnątrz i wewnątrz lakierowane, na pastę, cukry i t. d., sprzeda biuro handlowe, Kraków, ul. Zielona l. 28, I piętro, na lewo. Zgłoszenia między godz. 1—2 po południu. 7557 3 3

Willa

z komfortem, o 12 pokojach, z parkiem i ogrodem warzywnym, przeszło 3-morgowym, ewentualnie też z umeblowaniem, do sprzedania. Potrzebna gotówka 900.000 K. — Wiadomość: w kanc. adw., Rynek l. 44. w godz. m. 4—6 po południu. 7536 5 10

Pierwszorzędna krajowa fabryka ma zamiar założyć w Krakowie
Ekspozyturę
i poszukuje na ten cel do wydzierżawienia lub kupna w obrębie Wielkiego Krakowa odpowiedniego mniejszego objektu lub realności, składającej się z pomieszkania i zabudowań na warsztaty, magazyn i t. p. Zgłoszenia pod „**Ekspozytura**“ przyjmuje Administr. „N. Reformy“.
7474 3 5

Ból głowy i migrenę
usuwają powszechnie znane proszki
MIGRENO-NERWOSIN „Z KOGUTKIEM“.
Apteki, składy apteczne. „Migreno-Nerwosin“ w opłatkach falsyfikaty! Na Kraków sprzedaż hurtowna i częściowa **w aptece Konst. Wiszniewskiego, ul. Floryańska.**
7319 4 15

DRUKARNIA

składająca się z 1 maszyny pospiesznej, 2 amerykanek, 1 maszyny do cięcia papieru, 2 maszyn do szycia drutem, 1 maszyny do perforowania i t. d. i t. d. wraz 7554 3 3

z księgarnią i głównym składem papieru

na prowincyi, w mieście powiatowem i przemysłowem, w pobliżu Krakowa, dobrze rozwinięte, zyskowne przedsiębiorstwo, jedyne na miejscu, z powodów familijnych **do sprzedania.** — Zgłoszenia przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ pod „**Drukarnia**“.

Jodowo-solankowe kąpiele
Darków
pod Cieszynem, Śląsk wschodni (wysoko skoncentrowane sole jodowe). — Sezon od 15 maja do 15 września. — Zgłoszenia przyjmuje Zarząd kąpielowy Darków. 4351 27 30

L. 607/I. 8074
1

Konkurs.

Dyrekcya kolei państwowych w Stanisławowie rozpisuje niniejszem konkurs na większą ilość **posad urzędniczych** w działach służby inżynierskiej i konceptowej.

Ubiegający się o te posady muszą wykazać następujące warunki:

1) obywatelstwo polskie, względnie przynależność do jednej z gmin byłego zaboru austryackiego, pruskiego lub rosyjskiego;
2) nieprzekroczony 35 rok życia;
3) zdolność fizyczną do pełnienia służby kolejowej (zdolność tę stwierdzi lekarz kolejowy);
4) nieposzlakowany charakter;
5) ukończone studya prawnicze (absolutoryum i trzy egzamina państwowe z pomyślnym wynikiem) względnie ukończone studya techniczne na wydziale budowy maszyn (absolutoryum i dwa egzamina państwowe z pomyślnym wynikiem), lub też ukończone studya na takichże wydziałach wyższych szkół przemysłowych.

Kandydaci, posiadający powyższe warunki, otrzymają X-tą klasę rangi służbowej dla urzędników kolejowych według norm na razie w Małopolsce obowiązujących, z przywiązanymi do tej rangi poborami (płaca zasadnicza, dodatek na komorne i potrójne dodatki drożyźniane), zaś kandydaci, którzy prócz powyższych warunków wykażą odpowiednią praktykę w zawodzie inżynierskim względnie w zawodzie adwokackim, notaryalnym w służbie politycznej, sądowej lub przy prokuratoryi skarbu, będą mogli stosownie do odbytej praktyki otrzymać IX-tą lub nawet VIII-mą klasę rangi służbowej.

Wszyscy kandydaci muszą się zobowiązać do złożenia w przeciągu roku od chwili wstąpienia do służby kolejowej przepisanych egzaminów zawodowych, gdyż w razie bezowocnego upływu tego czasokresu nastąpiłoby rozwiązanie stosunku służbowego.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić do Wydziału dla spraw osobistych Dyrekcyi kolei państwowych w Stanisławowie najpóźniej do dnia 15 sierpnia 1919 r.

Dyrekcya kolei państwowych w Stanisławowie.

Dachówek cementowych
w najlepszej jakości, dwufalcowych, dostarcza „**Cemenit**“, **krakowska fabryka wyrobów cementowych,** Spółka z ogr. por. **w Krakowie,** ul. Starowiślna 91. 5891 9 10

Biuro techniczno-handlowe
HERMAN MACHAUF
Kraków, ul. Długa l. 34.
Sprzedaż materyałów elektro-technicznych.
Żarówki wszelkiego rodzaju. Aparaty miernicze dla celów elektrycznych. 7801 2 4
Wielki wybór lamp elektrycznych.
Kraków, ul. Długa l. 34.

Miejski Zakład aprowizacyjny
we Lwowie (ul. Bema 21)
pragnąc zabezpieczyć dostawę ziemniaków w jesieni dla mieszkańców miasta, zaprasza do wnoszenia ofert na dostawę ziemniaków. 7438 2 3

Flaszki apteczne, okrągłe i owalne
„ na Syrolinę, na balsamy: kapucyński, jerozolimski i Seehofera
flaszki do ssania „Patent“, jako i bańki do stawiania.
Wyrób pierwszej jakości
poleca: 7365 4 4
Fabryczny skład szkła
I. D. Unger
Tarnów, Krakowska 2.

„METEOR“
skład dentystyczny, **Kraków, Rynek 11**
(dawniej Bracka 10) 6056 5 6
poleca świeżo nadeszłe:
SSW. zęby platynowe, Solila, Paladium i Diatory. **Oryginalne kauczuki:** Ash, Solila, we wszystkich kolorach. (Ostrzegam przed naśladownictwami). Synthetik, Solilacement, Harvard, Jenkins, Ascher, Gutaperki. Tantalowe instrumenty. Szwajcarskie nerwociągi.
G. A. Scheid'a złoto i luty we wszystkich karatach.

Pracownia
ubiorów wojskowych i cywilnych
Wincentego Zmudy
byłego legionisty
w Krakowie, ul. św. Tomasza l. 21,
wykonuje dla wojska polskiego mundury, ściśle według przepisu.
7704 3 4

„MATURA“
Kraków, Grodzka 32, II p.
Dokładne i szybkie przygotowanie do matury i wszelkich egzaminów w zakresie szk. śr. i sem. naucz. Najwybitniejsze siły. Prospekty gratis. Kursa zbiorowe i indyw. System korespondencyjny.
7757 2 0

Apteka spadk. Mr Stan. Piątka
w Lipnicy Murowanej, koło Bochni, poszukuje zarządcy. 7779 5 6

Parcele
w Dębnikach, przy moście Zwierzynieckim, do sprzedania. Wiadomość: J. Sasorski, Płaszów 60.
7804 3 3

Kupuję garderobę
męską, damską, używaną, oraz obuwie. — Zawiadomienie korespondentką: Dobrowolski, Kraków, ul. Mikołajska l. 10. 7697 6 10

Maszyna do pisania
marki „Meteor“, pismo polskie, nowa, z powodu wyjazdu do sprzedania. Oglądać można od godz. 12 do 3 po poł. Ul. Dwernickiego l. 3, I piętro. 7679 5 5

Wynagrodzę
za wskazanie magazynu w okolicy ul. Dietlowskiej. — Zgłoszenia pod „**Wynagrodzenie**“ przyjmuje Administr. „N. Reformy“. 7550 4 5

Kupuję starą garderobę
męską i damską, obuwie. Zawiadomienie pisemne lub ustne. Na żądanie przychodzę do domu. Interes chrześcijański. Drexlerowa, ulica Szczepańska 5, I p., **w oficynie.**
7440 4 10

Ozdoby wojskowe,
Maciejówki,
Kompletne umundurowania P. T. Oficerów poleca pierwszorzędny zakład uniformowy
A. Bross, Kraków,
ul. Floryańska l. 44, tuż obok Bramy Floryańskiej — tel. 3269. 83 24 0

Nauczycielka
w Krakowie przygotowuje w czasie wakacyi do egzaminów, poprawek do szkół lud. i wydział. Zgłoszenia pisemne pod „**Egzamin**“ przyjmuje Administracya „N. Reformy“.
7870 3 3

Inteligentna panienka udzieli korepetycyi w zakresie klas pospolitych i wydziałowych, lekcyi i konwersacyi języka niemieckiego i początków gry na fortepianie, chętnie za wspólne mieszkanie lub utrzymanie. Zgłoszenia pod „**Nauka**“ przyjmuje Administracya „N. Reformy“. 7887 3 3

Franciszek Zuliani
prowadzi nadal fabrykę wyrobów betonowych przy ulicy Długiej l. 70 w Krakowie. 7962 2 4

Przystąpię
jako czynny spólnik z większą gotówką do pierwszorzędnego rentownego katolickiego handlu lub fabryki tylko w Krakowie. Zgłoszenia listowne „Spólnik katolik“ przyjmuje Administracya „N. Reformy“.
7876 3 3

Powozik
na jednego lub na parę koni, do sprzedania. Markiewicz, Kraków, ul. Rakowicka l. 11. 7850 4 4

Biuro administracyi
realności **oraz** sporządzania wszelkich **fasyi** za rocznym ryczałtem, przy Towarz. katol. właśc. realn. Kraków, ul. Karmelicka l. 15.
7794 3 4

Były legionista
inwalida, Antoni Opacki, otworzył pracownię tapicersko-dekoracyjną, przyjmuje wszelkie roboty w zakres ten wchodzące, po cenach zniżonych. Kraków, ul. Kopernika 24.
7808 3 4

Świerzb
szybko i radykalnie usuwa maść „Z KOGUTKIEM“
apteki A. Gąseckiego w Warszawie. Nie marnujcie pieniędzy, nie przewlekajcie choroby przez wcierania bezwartościowych cuchnących maści. We własnym interesie żądajcie w aptekach i składach aptecznych **maści od świerzba tylko z „kogutkiem“,** gdyż ta działa szybko, pewnie, nie niszczy i nie plami bielizny, ma miły zapach. Na Kraków sprzedaż hurtowna i częściowa **w aptece Konst. Wiszniewskiego, Kraków, ul. Floryańska.** 7320 4 15

Zaproszenie do subskrypcyi.

Fabryka maszyn rolniczych »ODLEW« w Krakowie Spółka z ogr. odp.

podwyższa kapitał udziałowy z 2,420.000 K na 5,000.000 K

i przyjmuje udziały nietylko od dotychczasowych członków, lecz wpisuje także nowych udziałowców.

Udziałowcami są przeważnie instytucye i kooperatywy rolnicze, jak: Syndykat rolniczy, Związek ekonomiczny Kółek rolniczych, Związek kredytowy Spółek rolniczych, powiatowe Spółki rolniczo-handlowe, kilkudziesięciu właścicieli dóbr i mniejszych rolników i przemysłowców, **z zupełnem wyłączeniem obcych nam żywiołów.**

Lokata kapitału w tem przedsiębiorstwie jest **bardzo korzystną,** gdyż jest to fabryka już dobrze zorganizowana, która przeszła zwycięsko próbę wśród najniekorzystniejszych warunków i **przyniosła już** w pierwszym roku **227,805·36 K czystego zysku, z którego wypłacono spólnikom 6% dywidendy i odłożono znaczną sumę do funduszu rezerwowego.**

Wobec pomyślnego prosperowania fabryki i nadzwyczajnego zapotrzebowania maszyn, które ta fabryka wyrabia (młocarnie, kieraty, młynki do czyszczenia zboża i sieczkarnie), postanowiono rozszerzyć fabrykę, aby jeszcze zwiększyć produkcyę i założyć nowy dział budowy motorów benzynowych dla rolników.

Obecnie subskrybowany kapitał weźmie udział w dywidendzie od **dnia 1-go października 1919 r.,** a tymczasem bonifikuje fabryka 5% od dnia wpłaty.

Subskrypcye i wpłaty przyjmuje i wszelkich wyjaśnień udziela:

Dyrekcya fabryki „ODLEW“ w Krakowie

Grzegórzki, ulica Hetmana Żółkiewskiego lub **Syndykat rolniczy w Krakowie, plac Szczepański L. 6.**

Fabrykę można zwiedzać każdego dnia powszedniego od godziny 8—12 przed południem i od 2—6 po południu. 7773 2 2

Prezes Rady nadzorczej:
Stanisław Dydyński m. p.

Dyrekcya:
Dr B. Haupt m. p., *Dr Inż. T. M. Gołogurski* m. p.

Agronom z ukończoną szkołą rolniczą, paroletnią służbą w większych dobrach, obeznany we wszystkich gałęziach gospodarczych, władający kilkoma językami, kawaler, lat 26, poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia pod „**Stan**" poste-restante Rzeszów. 8053 1 3

40-letni kierownik, zarządca większego parowego tartaku i fabryki beczek, z 20 letnią praktyką i dobremi poleceniami, powróciwszy z wojny, szuka posady. Zgłoszenia pod „**Zarządca tartaku 156**" przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 8054 1 3

Okazyjnie

do sprzedania piękny dywan smyrneński 3×4 m. — Wiadomość: ul. Straszewskiego l. 5, I piętro, oficyny, przed południem. 8055 1 3

Uczeń

najwyższego kursu, udziela lekcyi gry na fortepianie. Zgłoszenia pod „**Pedagog**" przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 8058 1 2

Do sprzedania

1 młocarnia benzynowa 6-konna
1 młocarnia benzynowa, 12-konna (z wszystkimi pasami)
1 lokomobila 12-konna
1 maszyna parowa 25 konna
obrabiarki do żelaza i drzewa
Inż. S. Wacławinek, Kraków, ul. św. Filipa 7. 8061 1 3

Poszukuje miejsca od 1 września starszy praktykant, bufetowiec, katolik, z handlu delikatesów, pokoi do śniadań i restauracyi, najchętniej w większem mieście. Zgłoszenia listowne do 15 sierpnia pod „**Praktykant**" poste restante Pleszów, koło Krakowa. 8062 1 2

Nauczyciel

z egzaminem wydziałowym i długoletnią rutyną wychowawczą obejmie tu w Krakowie lekcyę z zakresu szkoły ludowej lub wydział. Przygotowuje także do egzaminu wstępnego do seminaryum naucz. Zgłoszenia pod „**zaraz**" przyjmuje Adm. „N. Reformy". 8064 1 2

Mąki lub prowiantów dam za spodnie lub marynarkę. — Garnitur salonowy zielony, pluszowy (6 foteli z kanapą), do sprzedania. Listy: Piotrowski, Kraków 1, poste-restante. 8065 1 2

Psa

złośliwego, łańcuchowego, poszukuje się do kupna. Zgłoszenia pod **Pies** przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 8080 1 0

Pan L.

może pisać do A. 8034 1 2

Rutynowana magistra farmacyi poszukuje zastępstwa. Zgłoszenia pod „**Magistra**" przyjmuje Adm. „N. Reformy". 8069 1 2

Fortepian

krótki, krzyżowy, czarny, prawie nowy, do sprzedania — ul. Zduńska l. 15, 1 p., na lewo, w Dębnikach. Oglądać można od 1 do 7. 8057 1 3

Potrzebna zaraz

panna

pisząca biegle na maszynie, ze stenografią. Zgłoszenia osobiste „**Tepege**", Kraków, ul. Jagiellońska 5 8059

Dwie pary

nowych bucików damskich, czarnych chevreau, z jasnym obkładem, z powodu nienadającej się wielkości, poniżej ceny kosztu do odstąpienia. Wiadomość: ul. Dietlowska 59, I p., drzwi na lewo, między godz. 3—4 po poł. 8066 1 2

Poszukuję spólnika

ze średnim kapitałem, celem założenia rentownego przedsiębiorstwa. Bliższych wyjaśnień udzieli A. Drachle, Dębniki, Madalińskiego 15 między 2—3. 8067

Do wynajęcia

zaraz na lato i zimę willa z 1 m. ogrodu warzywnego i owocowego, 5 pokoi, kuchnia, stajnia i szopa, w najbliższej okolicy Krakowa, godzina drogi pieszo — zastępuje zupełnie mieszkanie w Krakowie. Cała realność ewentualnie do sprzedania. Wiadomość: ul. Loretańska 4, parter na prawo. 8068 1 3

Wielka oszczędność

przy używaniu naszych

kołnierzyków papierowych

50 fen. sztuka.

Poszukuje się odsprzedawców.
Wzory z 5 kołnierzyków i 2 półkoszulków za nadesłaniem 5-ciu marek.
Posyłki pocztowe = 29 tuzinów za nadesłaniem mk. 95·—.

Petersilge i Szmalke
Łódź, ul. Piotrkowska 93.
7604 3 3

Automobil francuski

o sile 20 HP, w bardzo dobrym stanie, z nowemi gumami zaraz do sprzedania. Tamże guma na motocykl 26×3. — Wiadomość: Stefan Wanicki, Kraków, Pędzichów 21. 7970 2 3

P. Profesor gimnazyalny, który w lutym b. r. w Tarnopolu, w Mleczarni Polskiej, udzielił p. Maryi Opieńskiej, kierowniczce skautek ze Lwowa, wiadomości o Jerzym Grodyńskim, raczy dla rodziców tegoż podać swój adres z możebną dalszą wiadomością do kancelaryi notaryalnej w Krakowie, Sławkowska 1. 7915 3 4

Absolwent

szkoły realnej, specyalista matematyki, fizyki i geometryi wykreślnej, przyjmie lekcye i przygotowuje do matury. Zgłoszenia pod „Celujący" przyjmuje Adm. „N. Reformy". 7936 3 3

Mieszkanie 2 pokoje, przedpokój i kuchnia (I p., front) w dz. IV, słoneczne, zamienię za dopłatą na większe 4—5 pokoi. Zgłoszenia: pod „**Inżynier**" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 7941 3 5

Kamienica

z mieszkaniem wolnem, 6 pokoi, **i lokalem przemysłowym,** do sprzedania. — Gotówka 620.000 K. Wiadomość: Stawicki, ul. Reformacka 1. 7961 3 5

Potrzebna zaraz

masażystka kąpielowa do zakładu leczniczego. Adres: ulica Wenecya 1, od godz. 3—5 po południu. 7990 2 2

MAGISTER

poszukuje kupna lub dzierżawy apteki w Galicyi. — Zgłoszenia przyjmuje z grzeczności: Zakład rysowniczy, Kraków, ul. Grodzka 46. 7903 3 3

Jakób Reich
fabryka korków

Kraków, Grodzka 71

zawiadamia, iż surowiec na korki ma wkrótce nadejść; prosi więc interesowanych o żądanie cennika. 7940 2 3

Automobile

ciężarowe i osobowe do sprzedania po cenach przystępnych. Warstat techniczny dla reperacyi automobili. Szybowicz, Kraków, Aryańska l. 1, Nr telef. 3477. 7938 2 4

Zarząd dóbr brzeżańskich

ma na sprzedaż kilkanaście tysięcy dębów już ściętych. 7934 2 3

Lokalu sklepowego

w śródmieściu, w Krakowie, poszukuje się za sowitem wynagrodzeniem i odstępnem. Zgłoszenia pod „**Lokal sklepowy 50**" przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 7904 3 3

Zarząd dóbr brzeżańskich

ma na sprzedaż znaczną ilość okazałych palm, cyprysów i innych cieplarnianych kwiatów. 7935 2 3

Urzędnik naftowy

samodzielna siła, z długoletnią praktyką w pierwszorzędnych spółkach naftowych, poszukuje możliwie kierującej posady w przemyśle naftowym, ewentualnie w innym przemyśle. Zgłoszenia pod „**R. E.**" poste restante główna poczta Kraków. 7926 2 5

Najkorzystniejszą

lokatą kapitału jest kupno terenów, kopalń i udziałów naftowych. Interesentom udziela informacyi Ignacy Dawidman, Kraków, ul. Piotra Michałowskiego 3, II p. 7927 2 5

Lokal

frontowy lub w podwórzu, o 1—2 ubikacyach, wynajmę zaraz za dobrem wynagrodzeniem. — Zgłoszenia pod **S. U.** przyjmuje Administracya »Nowej Reformy«. 7908 4 4

Poszukuję

2—3 ubikacyj (ewentualnie i frontowej) na sklep i potrzeby przemysłowe, zaraz do wynajęcia. — Mieszkania z 2—5 pokoi z kuchnią. Pośrednictwo wynagrodzę. Zgłoszenia do Biura dzienników i ogłoszeń **Maryana Hupczyca**, Kraków, Jagiellońska 7, pod „**Cukiernia**". 7923 3 3

Niezbędna w każdem biurze, ozdoba każdego domu

MAPA POLSKI

w skali 1:750.000.

Najlepsza i najdokładniejsza mapa ziem polskich. Przeszło 20.000 nazw geograficznych. Wszystkie koleje i gościńce. Cena tej mapy w 6-ciu sekcyach K 27·50, sklejona jako ścienna K 33. Pozatem polecamy:

Mapę Galicyi

w tej samej skali 1:750.000, bardzo dokładną i szczegółową w cenie K 11 za egzemplarz.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Księgarnia wydawnicza: H. Altenberg, G. Seyfarth, E. Wende i Ska, Lwów, Hotel George'a.

Wysyłka tylko za poprzedniem nadesłaniem gotówki oraz porta koron 2·50 7637 2 2

ZIEMNIAKÓW

nowego zbioru, tylko wagonami, z rychłą dostawą

dostarcza

Związek Ekonomiczny Kółek rolniczych

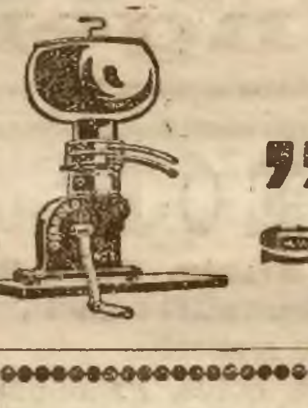
w Krakowie, ul. Wiślna L. 8, II p.

Tamże przyjmuje się zamówienia i udziela informacyj. 8033 1 3

ODCISKI, brodawki i skórę zgrubiałą na podeszwach bezpowrotnie i bez bólu usuwa **„KLAWIOL"**

wyrób. farmac. labor. **„AP. KOWALSKI" w Warszawie.**

Sprzedają wszystkie apteki i składy apteczne. — **Hurtowa i detaliczna sprzedaż w Krakowie: w aptece E. Wiszniewskiego, ul. Floryańska l. 15.** 3578 14 0

Najlepsze szwedzkie wirówki do odtłuszczania mleka

„DIABOLO"

od 40 do 500 litrów na godzinę 4909 13 15

S. Jakubowicz

Warszawa, Żelazna-Brama 6. Telefon 44-56.
Oddział w Lublinie, Krak. Przedmieście 51.

OKOŁO **MILION** KORON

w markach wypłaci najpopularniejsza w Polsce

LOTERYA KLASOWA R.G.O.

posiadaczowi losu, na który padnie największa wygrana.

Dalsze wygrane: 300.000, 200.000, 100.000, 80·000, 50.000 marek.

Ciągnienie I. klasy dnia 14 i 16 sierpnia 1919 r.

Cena losów: ósemka 10 K, ćwiartka 20 K, połówka 40 K, cały los 80 K.

Pieniądze najlepiej przesłać przekazem. Zlecenia wykonuje odwrotnie.

Prośby o KOLEKTURY przyjmuje
GENERALNA REPREZENTACYA NA GALICYĘ i ŚLĄSK
WITOLD WILKOSZEWSKI
KRAKÓW, ULICA ŚW. ANNY L. 9.

8041 1 6

HENRYK MATTONI Tow. akc. Karlsbad-Wiedeń **GIESSHÜBL SAUERBRUNN.**

Wszelkie krajowe i zagraniczne **WODY MINERALNE** NATURALNE **I PRODUKTY ŹRÓDLANE.**

Jedyne przedstawicielstwo na Polskę

KAROL SCHOPPER i Ska Tow. z o. p. **BIELSK**

Adres dla depesz: **Mattonischopper.** — Telefon międzymiastowy 189, ul. Gizela l. 25.

Akuratna dostawa wprost ze wszystkich źródeł i z własnych składów w Dziedzicach, Bielsku, Krakowie, Warszawie, oclone i opłatnie do wszystkich stacyj kolejowych! 7061 4 5

Ważne dla kupców i Kółek rolniczych!

PALATYN

najlepsza farba do materyi, jedwabiu, płótna w różnych kolorach, wyrobu

Jana Wł. Szulca i Ski.

Zastrzeżony w min. handlu i przemysłu pod L. 658/608. 7003 5 10

Główny skład na Galicyę: **M. i B. WEISSBERG**

Kraków, ul. 5-go Listopada 10, Telef. 3053. Zlecenia uskutecznia się pocztą.

PENSYONAT PANIEN URSZULANEK

we Freiwaldau (Graefenberg) na Śląsku

położony w uroczej dolinie Sudetów, w sąsiedztwie wodoleczniczego zakładu Graefenberg. Zakład udziela wykształcenia towarzyskiego i umysłowego, odpowiadającego wymaganiom czasu, obejmuje 8-mio-klasową szkołę żeńską, dwuklasowy kurs dla dalszego kształcenia się w wyższych naukach; kurs przygotowujący do państwowych egzaminów z języka francuskiego i angielskiego, oraz dwa kursa szkoły handlowej. Wykłady w języku niemieckim. Na żądanie udziela się również lekcyj gramatyki, literatury i historyi polskiej, oraz muzyki, śpiewu solowego, malarstwa i robót ręcznych. Przyjmuje się również uczenice, chcące dla uzupełnienia studyów pobierać tylko lekcye prywatne, n. p. muzyki, śpiewu, malarstwa, obcych języków i t. p. Można również kształcić się specyalnie w muzyce u sił nauczycielskich ze skończonem konserwatoryum. Opłata roczna wynosi 2000 koron.

Osobny dział tworzy: 7186 2 2

Szkoła gospodarstwa domowego

(obejmująca kurs 10-cio-miesięczny) podaje gruntowne wskazówki w prowadzeniu gospodarstwa oraz naukę kroju i szycia bielizny. W godzinach popołudniowych mają uczenice sposobność pobierania lekcyj muzyki, śpiewu, malarstwa i obcych języków. — Opłata roczna wynosi 2000 koron.

Rok szkolny rozpoczyna się 1-go września.

Bliższe informacye podaje się w prospekcie, na żądanie natychmiast wysłanym.

INŻYNIER z długoletnią praktyką biurową i warsztatową, znający się na maszynach parowych, kotłach, pompach, młynach, tartakach, cukrowniach i montażach, poszukuje samodzielnej posady. Chlubne świadectwa i opinia. Zgłoszenia pod „**Inżynier**" do Biura J. Hopcasa i Salomonowej, Kraków, ul. Szczepańska l. 9. 7741 2 3

IGŁY PLATYNOWE

nadeszły — polecają 6378 5 5

dostawcy klinik Uniw. Jagiel. i szpitali krajowych

STANISŁAW BARAN i Ska
Kraków, ul. Sławkowska l. 6.

Wodociągi, pompy, łazienki, klozety i t. p.

oraz wszelkie reperacye w zakres ten wchodzące

wykonuje **Zakład instalacyjny** 7612 2 4

Józef Lasko

Kraków, ul. Mikołajska l. 5. Telefon 3393 a.

PATENTY na wynalazki, modele, rysunki i znaki towarowe w Polsce i za granicą

Pełnomocnik przy Urzędzie patentowym R. P. **Inżynier dypl. Adolf Łaski**

Warszawa, Polna 70. Telefon 246 70, od 4—6. 7872 1 3

Ważne dla właścicieli domów i lokatorów.

„Warunki podwyższenia czynszu i wypowiedzenia mieszkania".
Do nabycia w biurze dzienników Hopcasa i Salomonowej, ul. Szczepańska oraz w Tow. kat. właść. realn., Karmelicka 15. — Wysyłka za poprzedniem nadesłaniem K 2·80 7353 3 3

Ważne

dla P. T. obecnie budujących oraz P. T. Rolników!

15 wagonów dużych dachówki asbestowej, ogniotrwałej, wymiarów 40/40, pierwszorzędnej jakości, odpowiadającej swą jakością Eternitowi, z gwoździami i spinkami miedzianemi lub cynkowanemi poleca do natychmiastowej dostawy, tylko wprost potrzebującym, z wykluczeniem pośredników, tudzież cement, wapno budowlane i cegłę.

Sole potasowe 32%, kainit, gips nawozowy, skuteczny nawóz, nadający się do każdej gleby.

Całowagonowe posyłki z szybką dostawą poleca

firma 8056 1 10

Jan Boduch

Żywiec, Rynek l. 22.

„Ordinatorium sexuologicum",

poradnia D-ra Stanisława Kurkiewicza,

lekarza-specyalisty

w Krakowie przy ul. Batorego 20.

Zakres działalności tej Poradni obejmuje: wyodrębnienie różnych chorób wewnętrznych (płucnych, sercowych — błednicy — otyłości — i t. p.) wzgl. nerwowych na osobną, nową, gałąź praktyki lekarskiej w dziedzinie życia płciowego, nazwaną „PŁCIOWNICTWO" czyli „SEKSUOLOGIA". Choroby weneryczne i choroby kobiece wyłączone.

Rozpoznawanie choroby i prowadzenie leczenia opierają się na uwzględnianiu takich czynników jak: psychoanaliza, otrzymane wychowanie obyczajów i doznane przejścia życiowe, dane cielesne (antropologiczne) i duchowe (psychologiczne), i t. p. — Leczenie jest okresowem. Luźnych porad nie udziela się. 6281 7 0

Spokój nerwów —

poznanie **nadzwyczaj ważnej** dziedziny codziennego życia **u siebie** i **u otoczenia** — broń przeciw **złemu** pokierowaniu sobą w życiu płciowem — poznanie podstawy **korzystnego** małżeńskiego pożycia — i mnóstwo innych, **obecnie** nadzwyczaj ważnych, korzyści *) — uzyska każda osoba, która przestudyuje prace **D-ra S. Kurkiewicza**, lekarza życia płciowego.

Do nabycia u autora, **Kraków, ul. Batorego 20**, są już tylko niektóre wydawnictwa z całego dawnego cyklu, razem po cenie **32 kor.**; między niemi szczególnie ważne dzieło »Szczegółowe odróżnienie...« — Należytość uiszczalna z góry.

*) Młode kobiety stanu wolnego, przenoszące posiądnięcie poważnej wiedzy płciowej nad lekkomyślne brnięcie w nieobyczajności, dostaną, za zgłoszeniem się do autora, rolę upoważnionych zbieraczek odnośnych spostrzeżeń i zdarzeń jako materyału do naukowych wydawnictw międzynarodowego Towarzystwa badaczy życia płciowego. 6282 7 0

WOLNOŚĆ!

Najlepsza bibułka cygaretowa w książeczkach i tutkach,
Wyrób Krajowy
jedynej galicyjskiej fabryki bibułek do papierosów.
Główny skład „SOLALY" Żywiec.

6517 7 0

Przędzalnia konopi, lnu i juty

Braci Deutsch, Bielsko

Śląsk Cieszyński 6650 6 0

dostarcza: szpagatu papierowego i konopnego,
pasów transmisyjnych parcianych,
worków tekstylitowych i worków papierowych,
knotów do fabrykacyi świec,
pakunków szczelnych konopnych i bawełnianych.

Absolwent politechniki przygotowuje do wszystkich egzaminów z geometryi wykreślnej. — Zgłoszenia do Adm. „N. Reformy" dla „**S. S.**" 7960 3 3

WDOWA

po oficerze austryackim, przystojna brunetka, inteligentna, lat 25, nosząca szlacheckie nazwisko, mająca 9-letnią córeczkę, dla której jedynie żyje, będąc obecnie w krytycznem położeniu, pragnie zająć posadę u starszego mężczyzny, do zarządu domu, na wyjazd. Zgłoszenia pod „**Nieznajoma**" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 7748

Potrzebny chłopiec

w wieku 14—16 lat (umiejący czytać i pisać) do drobnych posług. Zgłoszenia przyjmuje Administracya „N. Reformy". 8078 1 0

Fotografa

obznajomionego ze wszystkimi działami tego zawodu, poszukuje

Zakład fotograficzny
IZORSKIEGO
Sosnowce, Modrzejowska 11
7768 2 2

200 m^3

desek dębowych bez sęków do wyrobu beczek na wino, kupię zaraz. Podać wymiary, cenę i stacyę załadowczą. Producenci mają pierwszeństwo. Inż. Czunko, Kraków, ul. św. Marka 31. 7811 3 3

Nauczyciela (lki)

sł. fil. lub absolw. do **dwóch panienek**, celem przygotowania do **egz. wst.** do kl. III i V **gimn. realn.** przez rok szk. 1919/20, poszukuje się od 1 września b. r. Warunki: całe utrzymanie i t. d., według umowy. Zgłoszenia wraz z pod. warunków pod adr.: Burnatowicz, Wymysłów, p. Tarnobrzeg 7776 3 3

Do siewu obecnego znakomitą

rzepę ścierniskową

7871 2 10

długą i okrągłą poleca
Skład nasion
„ZAGON"
Sp. z ogr. por.
w Krakowie, ul. Basztowa 17.

Majątek ziemski

350 morgów gruntu ornego i łąk, tyleż lasu w Galicyi środkowej w uroczem położeniu, wraz z budynkami, w dobrym stanie, z lasem lub bez, zaraz do sprzedania. — Stacya kolejowa w miejscu. Pośrednictwo niedopuszczalne. Wiadomości bliższej udzieli kancelarya adwokacka Dra Sosnowskiego w Dynowie. 7913 2 4

50.000 m^3

desek i drzewa kantowego miękkiego kupię zaraz. Podać wymiary, cenę i stacyę załadowczą. Producenci mają pierwszeństwo. Inż. Czunko, Kraków, ul. św. Marka 31 7840 3 3

Rutynowany

koncypient adwokacki z prawem substytucyi i kilkunietnią praktyką prowincyonalną, poszukuje posady natychmiast. Zgłoszenia z podaniem warunków pod **Dr Fischer,** Żydaczów, koło Stryja. 7976 2 2

Do interesu bardzo intratnego potrzeba kilka inteligentnych Pań z udziałem w gotówce. Helena Lassocińska, Kraków, Topolowa 16. 7981 2 8

Auto osobowe

do wynajęcia na godziny i tury. Wiadomość w Salonie mód „Nina", Kraków, ul. Karmelicka 9. 7742 3 5

Folwark

210 morgów roli i łąk i 250 morg lasu 45-letniego, z budynkami i inwentarzami, do sprzedania za 900.000 koron. Gotówka potrzebna 750.000 koron. Do Słnoka 24 klm

Faeton

obity skórą, podwójne koła z gumami i bez. oraz kareta, wszystko odnowione. Mamy również do sprzedania kilka kamienic, will i realności w Krakowie i na prowincyi. „Ekonomia", Kraków, ulica Dunajewskiego l. 2. 7601 2 2

Kupuję garderobę

męską, używaną, płacąc najwyższe ceny. Zawiadomienie korespondentką lub ustne do L. Schumana, Kraków, ul. Szeroka 22. 7077 17 20

200.000

sztuk progów kolejowych sosnowych i dębowych kupię zaraz Normal 25×15×250 cm. Producenci mają pierwszeństwo. Inż. Czunko, Kraków, ul. św. Marka 31. 7839 3 3

J. B. Redaktor odpowiedzialny — Kraków, ul. Jagiellońska l. 16. Rządca drukarni L. K. Górski.